

TORSDAG 1 JUNI. NR 22/2017

En vän att dela
upplevelser med
Sista sidan

**Ojanperäs liv
blir opera**
Sidan 8

**Hur hanterar
familjer döden?**
Sidan 6

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL VASA • LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Nu är det ljuvlig sommars...

Idag tar vi steget in i juni och i helgen får skoleleverna sommarlov. Sommaren till ära bjuder vi på hela sex sidor späckade med finlandssvenska sommarevenemang. Trevlig läsning! **SIDORNA 14-19**

**Kryssa friskt mellan
kyrkliga sommarevent**
Sidan 5

**Evangelisationskampanj
väcker frågor om språk**
Sidan 4

**En försäljares liv
och hemligheter**
Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ett par stora och trofasta händer

STATSBEGRAVNINGEN av president Mauno Koivisto blev en milstolpe i finländsk historia.

Vi var många som satte oss i tevesofforna – på ett sätt man inte gör så ofta längre. Många som förklarade för barn och tonåringar vad den här mannen har gjort och varit. Vad Finland har gått igenom under hans tid som president.

Det var ett tillfälle när landet kollektivt tryckte på pausknappen och reflekterade, inte bara över den individ som nu var borta, utan över vem vi själva är.

I DEN tankeprocessen fogade emeritusbiskop Eero Huovinen in tankestoff, som kommer att bli ihågkommet länge. "Ett av de bästa griftetalen jag någonsin hört" var ett av omdömena som flödade in efteråt.

Den förra Helsingforsbiskopen hade ett tilltal som omslöt de närmaste, för det här var ju faktiskt också en alldeles vanlig familjesorg mitt på den offentliga arenan. Samtidigt lyckades han vara personlig utan att bli för privat, och tog med oss alla i sorgen.

Det här var mer än image. Det var en kärlekshandling, som kan hela och närma mer än tio väl planerade påverkningsskampanjer tillsammans.

Huoviniens chosofria konstaterande av hur Mauno Koivisto talade med små bokstäver om sin tro – men naturligt sjöng psalmer kan ses som en myndiggörande befrielsesteologi för tusentals finländare som kanske går omkring och tänker att de egentligen inte riktigt är fullvärdiga medlemmar i klubben.

Så länge kyrkan så här lyhört är med i finländsk vardag hör den hemma här.

DE STORA händerna blev det tema som gjorde det största intrycket bland åhörarna. Vi har alla sett dem på bild.

Som metafor kom det ändå att handla om mycket mer. Hela griftetalet var en allvarsam påminnelse om ett samhälle och en samhällsideologi som vi riskerar att tappa bort.

Vi behöver beslutsfattare med förmåga att greppa både de svagas och de starkas situation. Vi behöver människor med insikten om vad som händer om den gemensamma välfärden stryker på foten för en hårdare och individcentrerad vinstmaximering.

SOM SKOLPOJKAR satt regeringen i kyrkbänken och lyssnade till den gamla biskopens tal om omsorg, ansvarskänsla och en motvilja mot stora och tomma ord.

Mauno Koivisto har gått ur tiden. Frid över hans minne. Men hans livsverk, avskedet av honom och den tid han symboliserar, ger oss anledning att fundera över om vi riskerar begrava värderingar som vi borde hålla fast vid som vid livet självt.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: DAGE HÄRUS

"Alla har något att säga, frågan är bara: Hur gör man det övertygande?"

Ett erbjudande utan like

Säljaren som bokdebuterar vid 86. Självförtroende, entusiasm och Guds dagliga nåd – det är ingredienserna i det oslagbara recept som drivit Dage Härus liv och långa karriär som försäljare.

TEXT OCH FOTO: EMELIE MELIN

– Jag har sålt varor ända från år 1956 fram till att jag pensionerade mig efter 33 år som egenföretagare, berättar Dage Härus.

Nyligen 86 år fyllda kan han med fog säga att han har sett en del av livet. Han växte upp under ganska enkla förhållanden, sonen till en torparson som jobbat sig upp till en hygglig position i samhället.

Härus var pojke när Helsingfors bombades och såg kriget på nära håll. Snart efter krigsslutet förlorade han sin far, som dog endast 42 år gammal av skador han fått vid fronten.

När pappan dog blev det paus i skolgången, eftersom Dages hjälp behövdes i familjens handelsträdgård. Han tog ändå så småningom studenten från Svenska aftonläroverket.

Efter det hade jag tänkt börja studera vid universitetet: filologi, alltså språk och ord. Men sen kom hon in i bilden – världens snyggaste brunett.

I höst firar Dage Härus och hans fru Solveig sin sextiofemte bröllopsdag. Ett lyckokast, beskriver han det, eller med ett mer korrekt ordval: Guds ledning.

Någonstans därefter börjar också den resa han skriver om i sin bok. Med en arbetslös, 23-årig nybliven far som försöker hitta sin väg in i arbetslivet.

En bok om kriserna och succéerna En partiell biografi och en lärobok i försäljning, det låter kanske som en märklig kombination.

Dage Härus hoppas att hans bok kan vara till hjälp för den som har idéer och som vill påverka. Boken innehåller en och annan vink om hur man säljer sin idé – och hur man inte ska göra.

Alla har något att säga, frågan är bara: Hur gör man det övertygande?

Ord och språk blev alltså en väsentlig del av hans arbete, trots allt. Från

kris till succé är temat som går genom berättelsen: från avogt inställda kollegor och importrestriktioner till jobberbjudanden som dyker upp i rätt tid och framgångsrika affärer.

Någon nyckel som förvandlar kriser till succé har han ändå inte i bakfickan, den har någon annan hållit vara på och satt i hans hand när det behövts.

Varför blev det en bok?

– Jag har ställt mig själv den frågan. Jag har varit med om mycket och har fått en viss livsvisdom och erfarenhet av det som jag skulle kalla en armkroksvandring med Gud själv.

De här sakerna ville han skriva ner, för barn och barnbarn. Men så föddes tanken att också andra kunde dra nytta av hans erfarenheter från yrkeslivet.

Det skulle ännu till en del övertalning. På ett möte för föreningen Full Gospel Businessmen talade den australiensiska evangelisten och profeten Marie Licciardo. När hon efter predikan inbjöd till förbön gick Dage Härus fram. Licciardo bad för honom och sa: "Du ska skriva en bok. Du kommer att skriva en bok."

Några veckor senare bad han själv över saken. Då upplevde han tydligt att Gud talade: "Bara skriv, jag är med dig".

Så började jag gråta och så var den saken klar. Sedan började jag skriva.

Gud använder människor för att föra fram sitt budskap, vet Dage Härus. Hans verk ser kanske inte ut som en andlig bok, men i de sista kapitlen finns en tvist – för att citera en av bokens recenser: "ett hisnande gratiserbjudande" – som inte har något försäljningsteknik att göra.

Att skriva och ge ut boken var en två och ett halvt år lång process, mer tidskrävande än Härus räknat med. Ändå finns tanken på att komplettera den

partiella biografien med en fullständig sådan.

Säljandet och Gud

Ett visst mått av självförtroende genomsyrar den Dage som bokens läsare möter.

– Man är allt annat än självsäker när man börjar. Mina första kunder var företagsledare, verkställande direktörer, kontorschefer. En gång när jag skulle besöka ett bergsråd och stod och funderade om jag överhuvudtaget skulle våga gå in slog mig tanken: den här mannen har stått och borstat tänderna i morse i bara kalsongerna, liksom jag.

Insikten att alla är vanliga människor som kan påverkas av säljarens ord lade grunden till självförtroendet.

Det självförtroendet tillsammans med en förmåga till entusiasm, det är säljarens dynamit. Lägg så till en tredje ingrediens, Guds dagliga nåd, och du är oslagbar, konstaterar Härus.

Jag ska vara ärlig och säga att säljandet är ett yrke som kräver sin man till hundra procent.

Mycket av jobbet lär man sig på jobbet, med tid och av egna erfarenheter; även om Härus också har mer än en hyllmeter litteratur om försäljning.

– Det är ett jobb som uppslukar yrkesutövaren oerhört.

Det fanns en tid när jobb, familj, husbygge och annat i livet fick prioritet framom relationen med universums skapare. Att leva som kristen i en affärs- och karriärfokuserad omgivning kunde också vara utmanande.

– Men min livsvandring har lett mig till en kännedom om Herren som jag inte vill släppa för allt i världen.

Har du funderat på hur ditt liv skulle ha blivit om du istället hade kunnat studera?

– Det är klart att det hade blivit helt annorlunda. Jag halkade in på den här banan. Tur och slump kunde man kalla det, det är ord man använder när något inte blev som man tänkt. Men där vill jag istället sätta, med fet stil, "Guds ledning".

Planera ditt liv men glöm inte att det finns någon som – ännu mer än du själv – vill att allt ska bli till det bästa, är Dage Härus råd.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Pekka Akin

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

DAGE HÄRUS funderar ännu på att fortsätta där han börjat och skriva den kompletta biografien om sitt liv.

DAGE HÄRUS

FAMILJ: FRUN SOLVEIG, TVÅ BARN, ÅTTA BARNBARN OCH TRE BARNBARNBARN.

HAR VARIT FÖRSÄLJNINGSCHEF OCH FÖRETAGARE.

FÖRFATTARE TILL BOKEN KRICCÉ – FRÅN KRIS TILL SUCCÉ I FÖRSÄLJNING.

MISSION PENSION

Rissanen tackar för sig

Finska Missionssällskapets verksamhetsledare Seppo Rissanen meddelade vid organisationens årsmöte, som hölls i Åbo den 20 maj, att han går i pension i början av hösten.

Rissanen har arbetat 16 år i nuvarande position och

tidigare varit verksam vid två finskspråkiga församlingar i Åbo samt arbe-

tat som forskare vid Finlands akademi. Årsmötesdelegaterna applåderade och önskade honom goda pensionärsdagar och välsignelse.

Styrelsens ordförande, biskop Matti Repo och förvaltningsdirektör Tarja Lamasuo, tackade Rissanen med både blommor och kramar.

DOMKAPITLET

Teologie magister **Julia Lundstén** har i samband med prästvigningen 28.5.2017 förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i **Kimitoöns församling** från 29.5.2017 tills vidare.

Teologie magister **Hanna Jern** har i samband med prästvigningen 28.5.2017 förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i **Vasa svenska församling** 29.5.2017 – 8.1.2018.

Teologie magister **Juho Kankare** har i samband med prästvigningen 28.5.2017 förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i **Matteus församling** 29.5 – 31.12.2017.

JUHO KANKARE, Julia Lundstén och Hanna Jern prästvigdes i Borgå i söndags. FOTO: LINNEA EKSTRAND

IRR-TV värvar till kampanj

MISSION. Församlingarna i Österbotten tar som bäst ställning till medverkan i missionskampanjen Kraft till förändring. Bakom den tvåspråkiga kampanjen står IRR-TV.

TEXT: JOHAN SANDBERG

– Ett stort antal svenska församlingar har redan anmält sig, varav förhållandevis många är lutherska, säger kampanjens konsult **Onni Haapala jr.**

Kampanjen är IRR-TV:s största satsning på svenska i Finland. Den ska genomföras i mars 2018 i de tre landskapen Österbotten, Södra Österbotten och Mellersta Österbotten. I kampanjen ingår att en bok med olika lokala människors livsberättelser delas ut till varje hem på den ort där församlingen verkar. Kampanjen backas upp av synlighet i sekulära tidningar, teve och sociala medier.

Kampanjen syftar till att väcka intresse för den kristna tron. Kontaktpersoner från församlingarna utbildas att ta emot samtal från dem som berörts av kampanjen och vill diskutera trosfrågor.

– Att ordna möten under kampanjen är inte huvudsaken, utan att nå människor via media, säger Haapala. På några orter har vi gjort en gemensam kampanjstart i ett köpcentrum där någon av personerna, vars livsberättelse ingår i boken, medverkat. Vi brukar också arrangera en gemensam fest efter kampanjen.

Haapala räknar med att cirka sjuttio församlingar i de tre landskapen kommer att delta. De hinner anmäla sitt intresse ännu under sommaren.

– Hittills har femtio församlingar meddelat att de deltar, säger Haapala. Ett tiotal av dem är svenska. De svenska församlingarna har vaknat sent.

Bland de deltagande svenska lutherska församlingarna nämner Haapala Malax, Korsholm, Kristinestad och Närpes. Karleby svenska deltar under förutsättning att också stadens finska församling gör det.

Hälften av de deltagande församlingarna är frikyrkliga. Elim i Jakobstad är en av de svenska frikyrkoförsamlingarna som deltar.

Som kuriositet kan nämnas att frikyrkorna i Karleby anmälde sitt deltagande först när de hört att församlingen Word of Faith inte deltar i kampanjen.

Att delta är inte gratis. Församlingar med fler än 500 medlemmar betalar 2 400 euro för sin medverkan. För frikyrkorna är det en betydligt större ekonomisk satsning än för de lutherska.

– Vi har prissatt avgiften efter den

ONNI HAAPALA JR får användning av sina kunskaper i svenska när kampanjen *Kraft till förändring* når Österbotten. Här är Haapala tillsammans med missionskoordinatör Essi Viljanen under en tidigare kampanj.
FOTO: PRIVAT.

verklighet frikyrkorna lever i.

Totalt sett kostar kampanjen 400 000 euro. En tredjedel av den bekostas av församlingarna, en tredjedel genom försäljning av annonser i boken och av sponsorer och en tredjedel genom gåvor av privatpersoner.

I flera länder

IRR-TV är en finländsk förening med kontor även i USA, Kanada och Sverige. Föreningen genomför kampanjer på olika håll i världen, nu senaste i Havanna i Kuba. Hittills har föreningen gjort sex kampanjer i Finland. 2011 genomfördes en tvåspråkig kampanj i Helsingfors i vilken bland annat Petrus församling deltog. Då fick kampanjen kritik för att svenskan inte var speciellt synlig.

– Vi är medvetna om den kritiken, säger Haapala. Då deltog så få svenska församlingar att budgeten inte räck-

te till en större synlighet på svenska. Dessutom är de flesta svenskspråkiga i Helsingfors tvåspråkiga.

I Österbotten lovar Haapala bättre synlighet på svenska.

– Nu deltar flera svenska församlingar än i de tidigare kampanjerna. Dessutom kommer boken som delas ut i en svensk upplaga till de svenskspråkiga hushållen.

– Vi kommer också att förhandla med de svenskspråkiga österbottiska tidningarna om synlighet. Vi vet också att många svenskösterbottningar ser på svensk teve. Det försöker vi kompensera med större synlighet för kampanjen i sociala medier och på Youtube.

Tusen per kampanj

Antalet kontakter efter kampanjerna som gjorts i Finland har varierat.

– Under de första kampanjerna delade vi inte ut boken till varje hushåll inom församlingens område, vilket vi gör i dag. Då fick människor boken gratis endast genom att ta kontakt. Då kunde kontakterna uppgå till mellan tre- och femtusent.

– Men de flesta som tog kontakt ville bara ha boken. Efter att vi börjat dela ut boken till varje hushåll är det cirka tusen personer per kampanj som

tar kontakt för att diskutera trosfrågor.

Numera utbildas församlingarnas kontaktpersoner att bara inte vänta på att någon ska ta kontakt med dem.

– Vi uppmanar dem att fråga granar och vänner om de noterat kampanjen och därmed inleda ett samtal om tro.

Förutom kampanjerna producerar IRR-TV andliga program för Alfa-TV. Föreningens penninginsamlingstillstånd förnyades i februari i år.

Under uppstarten av Alfa-TV har Brilliance Communications, aktieföretaget som äger Alfa-TV, redovisat en förlust på 649 000 euro år 2015.

Enligt ett inlägg i diskussionsforumet Suomi24 ska IRR-TV ha gett Brilliance Communications ett lån på 563 000 euro utan säkerheter. Även om kommunikationschefen **Markku Tenhunen** på IRR-TV kommenterar uppgiften per mail kan man nästan höra hans uppgivna suck. Den här frågan har han fått förr.

– Något sådant lån har inte getts. När vi ansökte om nytt insamlingsstillstånd hos Polisstyrelsen fick vi svara på samma fråga. Skulle det finnas fog för den uppgiften hade vi inte fått förnyat tillstånd, kommenterar han.

Enligt Tenhunen ser också bokslutet för 2016 bättre ut.

HUMANITÄRT UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Biskopen stöder initiativ

Finlands asylpolitik var ett hett diskussionsämne på Kyrkodagarna i Åbo i maj. Många deltagare undrade vad församlingarna kan göra för de papperslösa.

Gunnar Särs frågade sig i vilken mån kyr-

kan kan uppmana människor att underteckna det aktuella medborgarinitiativet för att återinföra uppehållstillstånd på humanitär grund.

– Biskopen kan göra det och representera sig själv och i förlängningen sitt ämbete, men kyrkan som helhet kan inte göra det,

svarade biskop **Björn Vikström**.

Biskopen har efter seminariet meddelat att han bekantat sig med medborgarinitiativet och skrivit under det. Han uppmanar också andra att bekanta sig med initiativet och överväga att stöda det.

PRÄSTVIGNING UTREDS

Prästvigning i SLEY prickas

Biskoparna kräver en utredning av finska Lutherska Evangelieföreningen (SLEY) för en prästvigning i Kenya. Beskedet kom i samband med biskopsmötets vårsession.

SLEY har låtit en an-

ställd prästvigas av en lokal kyrka som inte godkänner kvinnor som präster. Det strider mot ämbetssynen i den lutherska kyrkan i Finland. Prästen står under den kenyanska biskopens tillsyn trots att han arbetar för en finländsk organisation. Handlingen bryter även

mot missionsorganisationernas grundavtal.

Under våren har Lutherska världsförbundets generalsekreterare **Martin Junge** uttryckt sin oro över prästvigningen och kontaktat ärkebiskop **Kari Mäkinen**. Junge befarar spänningar mellan världsförbundets kyrkor.

Sommarguide för dummes

EVENEMANG. Gapar kalendern ännu tom? Kyrkpressen har bläddrat i evenemangskalendrarna och plockat ut goda klassiker och nya pärlor. Sommar betyder lägerliv, konsertupplevelser, caféhäng och utflykter i fria naturen. **TEXT: EMELIE MELIN**

JUNI

JULI

AUGUSTI

4.6 Fadderdagen i Helsingfors och Vanda
17.6/18.6 Konsert med kören Exaudio, Pargas/Ekenäs
23.6 Midsommarvaka och fester, Pörkenäs, Klippan, m.fl.
24.6 Midsummer på Pörkenäs, Ramblers och Elna Romberg
25.6–1.7 Ålands XLIII orgelfestival
26.6/27.6 North Stars Chamber Orchestra (USA), Vasa/Replot
29.6–2.7 SLEF:s årsfest i Vörå
30.6–2.7 Larsmo församling firar 150-årsjubileum

6–9.7 Nagu kammarmusikdagar
7–9.7 Stormöte i Esse (LFF)
9.7 Jazzgudstjänst i parken i Dalsbruk, Kimitoön
9.7 Brändödagen, *Luther i enrum* framförs, Åland
13–16.7 Familjeläger på Klippan (SLEF)
23.7 The Smashdown, volleyboll för missionen, Klippan
25–30.7 Kyrkans Ungdoms sommarläger i Pieksämäki

7–9.8 Humlefestivalen, Hummelholmen, Nykarleby
12.8 American Bluegrass Gospel Night, Klippan
17–20.8 Mangsveckan, seminarier och möten vid Frank Mangs Center, Närpes
23.8 Konserten "Sommar nattens drömmar", ingår i Finland100 jubileumsåret, Kyrkslätt

För den kaffe- och mingelsugna

- **Hör du** till dem som helst tillbringa semestern i solen med en kaffekopp, glass och gott sällskap? Många församlingar har sommarcaféer i en eller annan form.
- **Du kan** även gå på stadsvandring i Borgå, missionsloppis i Ingå, picknick för ungdomar i Esbo eller på väffelfest i Purmo.

För resenären

- **Blir vägen** lång och semestertrafiken stressig? Stanna bilen när du ser den här skylten och stig in för en andningspaus.
- **De flesta** vägkyrkorna håller öppet dagtid mellan 10.6 och 20.8. Alla vägkyrkor och deras öppettider finns listade på tiekirkot.fi.

För den som njuter av naturen

- **På sommaren** flyttar gudstjänsten ut i naturen. Var och varannan församling ordnar friluftsgudstjänster.
- **Trivs du** på vattnet lönar det sig att spana in skärgårdsgudstjänsterna som ordnas i bland annat Ingå, Kimito och Västabolands skärgård. Känns rörelse som din andaktsform kan du pröva på pilgrimsvandring på Åland och i Ingå eller åka på cykelutfärd i Purmo.

För lägerentusiasterna

- **Det är** inte bara konfirmander som får leva lägerliv på sommaren. Många församlingar samt fridsföreningarna ordnar barnläger och en del familjeläger, SLEF har läger för alla åldrar på olika orter och så finns Kyrkans Ungdoms anrika familjeläger i Pieksämäki.
- **I Helsingfors** är församlingarnas lägerholme Lekholmen öppen för alla under sommaren. Det betyder möjlighet till lägerliv efter egen tidtabell.

För musikälskaren

- **Det spelas** och sjungs någonstans i stiftet nästan varje dag under sommaren. Du kan lyssna på aftonmusik, orgelkvarter eller andra konsertserier i bland annat Borgå, Esbo, Ekenäs, Helsingfors, Ingå, Lovisa, Pargas, Vanda, Vasa och Vörå. Konserter av olika slag ordnas även i Esse, Kimito, Kyrkslätt, Liljendal, Replot, Tenala, Västaboland och på Åland.
- **Du kan** också delta i sommarkören i Matteus eller stämma in i de musikandakter och allsångstunder som församlingarna ordnar.

För den som vill veta mera

- **Väckte något** ditt intresse? För att kolla upp datum och klockslag kan du följa med annonseringen i Kyrkpressen, kolla församlingarnas egna webbsidor samt slef.fi, kyrkansungdom.nu och lff.fi.
- **Allt som** händer på en sommar ryms inte på en tidningssida – så kolla in församlingarna i hemtrakten eller nära sommarstugan och boka in sommarprogram i kalendern. Men kom ihåg att ta det lite lugnt också!

TERRORDÅD EGYPTEN

Många döda i bussattack

Attacken mot en grupp kopter på utfärd till ett kloster drygt 200 km söder om Kairo har hittills krävt 29 människors liv. Lika många är sårade. Bland offren fanns också små barn.

Attacken skedde i fredags när Ramadan inleddes. Kopternas buss stoppades av ett tiotal militärt klädda män med automatvapen.

De öppnade eld mot passagerarna och sköt enligt ögonvittnen urskillningslöst mot dem som satt i bussen.

Sankt Samuelsklostret ligger i Minya som på senare tid utsatts för frekventa attacker och trakasserier av kristna. Området har den tätaste koncentrationen av kopter i Egypten.

ISIS har meddelat sig stå bakom attacken. Efter påven Franciskus be-

sök i Egypten i april förklarade terrororganisationen att den trappar upp sina attacker mot kristna, som kallades "vårt favoritbytte", och uppmanade muslimer att undvika kristna samlingar och västambassader.

Attentatet har väckt stor sorg bland landets kop-

ter. Flera höga, nationella muslimska ledare har offentligt tagit avstånd från dådet.

President al Sisi svarade på lördagen med en serie flygräder och bombningar av de al-Qaidaläger i Libyen där militanta islamister tros ha sina utbildningscentrum.

DÖDEN. Christina Sandberg har undersökt hurdana maktrelationer som synliggörs när en människa dör.

Döden som gör oss tysta

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

ILLUSTRATION: **SANNA VIHANTO**

Vems ord är det som väger tyngst i familjen? Vem är det som får sin vilja igenom? Den som de andra oftast strävar efter att bli dika? **Christina Sandberg** har alltid tyckt att makt som begrepp är intressant.

– I familjer finns det nästan alltid någon som har mest makt. Makt uppfattas ofta som negativt, men det behöver det inte vara. Om ingen utövar makt händer det aldrig någonting. Man kunde säga att makt är en typ av påverkan. Det att det finns någon i familjen som har mest makt behöver inte vara en dålig sak.

Men vad har då makt med ett dödsfall i familjen att göra? Christina Sandberg har, med folkloristik som huvudämne, undersökt på vilket sätt maktagerandet kring hur man talar om döden synliggör tre former av tystnad.

– Beroende på vem det är som har makt i familjen styrs det sätt man talar eller inte talar om den annalkande döden eller den död som redan inträffat.

Christina Sandbergs forskning är en fallstudie i fem familjer och hon har sammanlagt intervjuat tretton personer som alla har det gemensamt att de förlorat en familjemedlem.

– I intervjuerna har de återgett sin tolkning av händelserna kring dödsfallet. Mitt mål har varit att försöka öka förståelsen för hur ett dödsfall i familjen

påverkar olika familjemedlemmar och hurdana konsekvenser detta kan få.

Hon delar in tystnaden kring döden i tre delar: den närvarande tystnaden, den skonande tystnaden och den hjälplösa tystnaden. Den första, alltså den närvarande tystnaden innebär att vetskapen om den annalkande döden förbiggs eller förträngs av någon berörd part.

– Det kan handla om att man tiger om sina egna känslor. Efter ett dödsfall är det vanligt att man hamnar i chock, och då är det naturligt att vara tyst. Men förr eller senare börjar man ta in det som hänt. Då kommer känslorna. Men vi har blivit lärda att inte visa våra känslor för omgivningen. För den del resulterar det i att man tiger om döden.

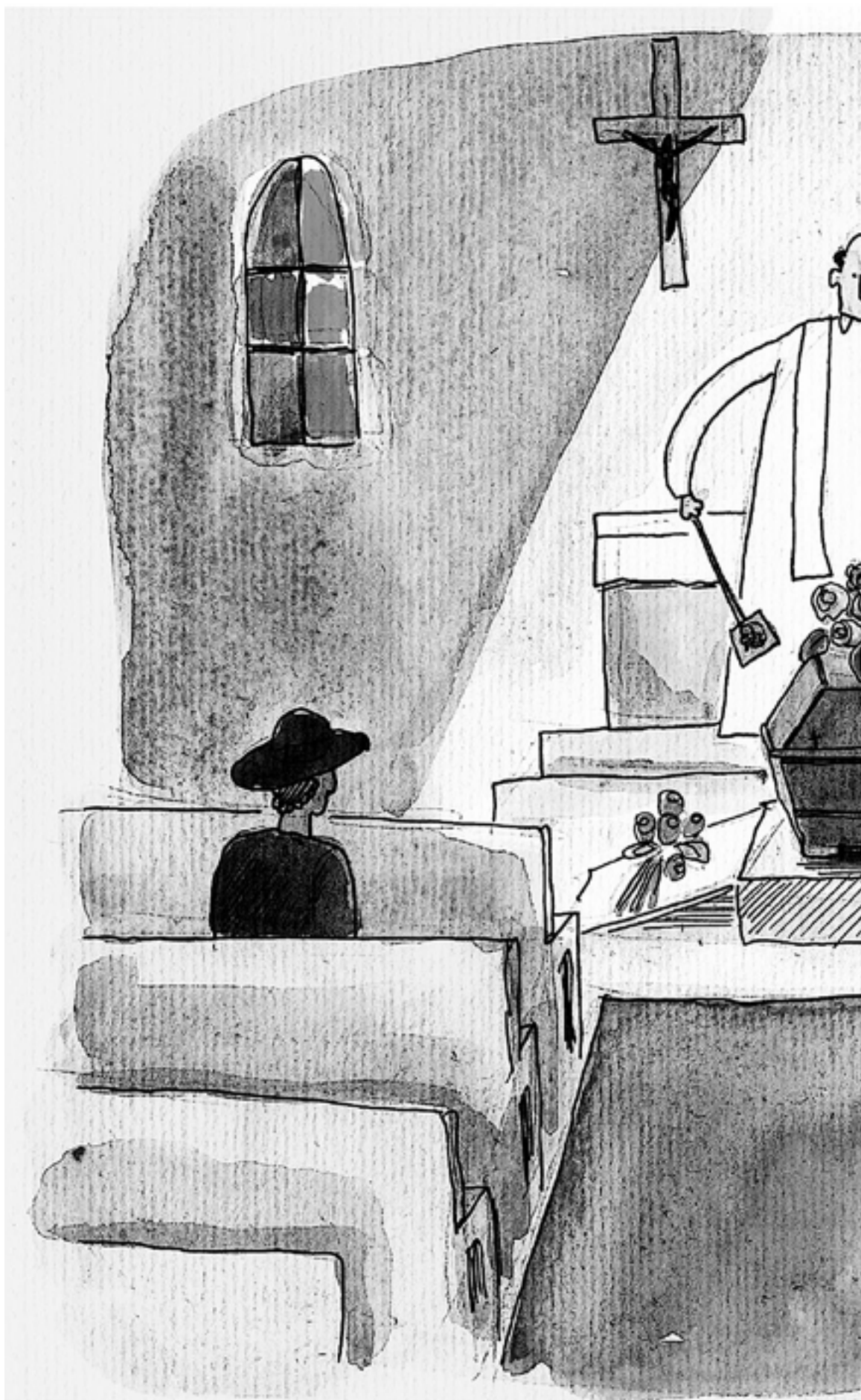
Den närvarande dödens tystnad kan också handla om att förneka att den döende ska dö.

– När du sitter intill en människa som ska dö är det svårt att verkligen erkänna det. Även om den döende vet att han eller hon ska dö vill man ändå hoppas. Jag minns hur det var när min mamma fick vet att hon hade en hjärntumör. Jag visste att läkarna bara gett henne tio veckor, men när hon frågade mig: ”Dör jag?” kunde jag inte svara annat än: ”Alla dör vi någon gång.”

Ingen framtid att tala om

Det andra alternativet är den skonande tystnaden: tystnad som ett försök att inte oroa eller förorsaka andra ångest.

– Det handlar om att man inte har ett gemensamt språk. Vad ska man tala om? Det finns ingen framtid att tala

DÖDEN KAN synliggöra tre former av tystnad: den närvarande dödens tystnad, den skonande tystnaden och hjälplöshetens tystnad.

döden inte vill tala om den.

– Det kan handla om att man inte vill berätta om ett dödsfall för andra än den innersta kretsen, för dem som redan vet. Kanske man är rädd för att ens egna känslor ska komma fram om man måste berätta om sin familjemedlems dödsfall på jobbet? Det kan också vara en rädsla för att de utomstående inte vet hur de ska hantera situationen.

Att kondolera ett dödsfall är nämligen inte lätt.

– Hos alla dem jag talat med i min forskning kom det fram att det är önskvärt att man inte säger så mycket, utan att man kommer, visar att man finns, kramar om, gör något praktiskt.

Det kanske sämsta man kan göra är att börja berätta om sina egna erfarenheter och börja jämföra.

– Den som precis förlorat sin partner bryr sig inte om hur det gick till när någon persons make dog för tio eller femton år sedan. När man börjar berätta om sig själv är avsikten god: man

om, det går inte tala om vad man ska göra nästa sommar eller till hösten. Man kanske inte vill delge att livet fortsätter för mig och mina barn fast du dör.

Den tredje tystnaden är hjälplöshetens tystnad: den tystnaden inträffar då man inte vet hur döden kan eller får diskuteras eller av egen rädsla för

vill säga att man förstår och att man gått igenom liknande saker. Men i den stunden vill den som mist någon vara inne i sin egen sorg.

Den som förlorat mest

Christina Sandberg har också undersökt det hon kallar för primärsörjarens roll i samband med ett dödsfall.

– Den som anses ha mist mest i och med ett dödsfall kallar jag för den primärsörjande. Ofta är det änkan eller änklungen som är primärsörjande. Har föräldrar förlorat sitt barn räknas anses oftast mamman vara primärsörjande.

Man kan säga att det är den primärsörjande som har störst makt i den situationen.

– Människor måste hela tiden avvakta och se hur den personen reagerar på vissa saker. Alla andra utomstående är ofta lite försiktiga och trippar på tårna omkring den här personen.

Även om det finns andra sörjande, som kanske sörjer precis lika mycket,

får de inte lika mycket uppmärksamhet.

– Men när dessa sekundärsörjande sedan går till sina andra gemenskaper behandlas de som primärsörjande i dessa gemenskaper, till exempel på arbetsplats. Det är egentligen väldigt bra, för då får man utlopp för sin sorg och känner att man får det stöd man behöver.

Egna erfarenheter av död

Inte ens den som skrivit en doktorsavhandling om döden kan någonsin vänja sig vid den.

– Jag har inte ens vant mig vid att husdjur dör: det blir värre och värre för varje gång.

Den som kommer upp i medelåldern har oftast varit med om att någon eller flera mer eller mindre närstående familjemedlemmar eller släktingar dör.

– Så har det varit också för mig. De flesta av dem har varit lätta att acceptera, det är livets gång.

Oändligt mycket svårare var det att

acceptera att hennes 16-åriga barnbarn dog i en brand för snart åtta år sedan.

– Han var mitt första barnbarn och vi hade ett väldigt nära förhållande.

Det att hon skrivit om döden gör inte att hon förstår döden som fenomen, men däremot förstår hon sig själv mycket bättre.

– Hela vår familj har förändrats som personer på grund av det här dödsfallet. Vi prioriterar helt andra saker än tidigare på grund av det.

I någon mån känner hon också igen sig själv och sin familj i den forskning hon gjort.

– Inte talar vi heller om det som hände, det vill säga om själva händelsen. Det är för smärtsamt. Däremot talar vi om honom, om hur han var som person och om vad han sa och gjorde.

Christina Sandbergs avhandling bär namnet Med döden som protagonist: en diskursteoretisk fallstudie om dödens makt. Hon disputerade vid Åbo Akademi i december 2016.

Hej på dej fadder!

Vad betyder det att vara fadder? Hur pratar man med barn om det som är ogripbart? Och hur låter gåvotips som tid, berättelser och en stor famn? Här hittar du färggranna böcker med inspiration för faddrar och andra som umgås med barn.

Faddergåvan

Livsnära berättelser om vad hedersuppdraget som fadder kan innebära i dag. Pris 13,90 euro

Allt är nära

”Om det heliga i det vanliga.” En ledsagare för att tillsammans med barn hitta saker att förundras över och skymta det heliga mitt i vardagen. Pris 19,90 euro

Texter av Monica Wikström-Jokela och Eero Jokela. Illustrationer av Mervi Lindman.

Hej Gud, här bor jag

Barnens egen bönbok leder in i bönerummet genom ord och bild. Knacka på dörren och se var du hamnar. Pris 18,90 euro

Fadderdagen firas den 4 juni i församlingarna i Helsingfors och Vanda, med roliga aktiviteter och utflyktsmål för faddrar och fadderbarn. Mer info på helsingforsforsamlingar.fi/fadderdagen

I DEN här miljön har Helena Tornberg hämtat inspiration. Här ska operan också uppföras.
FOTO: SEPPÖ KOLEHMAINEN

Skrev opera om sångaren

OPERA. Limingos stora son, sångaren Abraham Ojanperä får en egen opera, Abrahamin pidot, som har premiär i augusti.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Han var sångare, sångpedagog men också kantor. **Abraham Ojanperä** (född 1856 och död 1916) var den förste finländske pedagogen inom solosång vid Helsingfors musikinstitut, som senare blev Sibeliusakademin.

När Limingo kommun firar 540 år och Finland 100 år beställde kommunen en opera om Ojanperä. Beställningen gick till **Helena Tornberg**. Hon har skrivit librettot och regisserar föreställningen.

– Operan blev större än planerad. Den första beställningen gällde en musikteater. Men när kompositören **Jukka Linkola** kom med i bilden ville han göra opera. Och det är ju korrekt, för Ojanperä var ju en operasångare.

De 24 unga soliststuderandena från Yrkeshögskolan i Uleåborg som deltog i övningen höll en så hög klass att alla fick en roll.

”Han planerade att ha vita kläder på sig när han dör för att vara färdigklädd för uppståndelsen.”

– Det är också i Ojanperäs anda. Han framhöll ofta sina elever. Alla ska få bjuda på sitt bästa.

Abraham Ojanperä blev tidigt föräldralös och han uppfostrades till en början av farföräldrarna. Han gick i folkskola och utbildade sig till lärare 1878.

Prosten och bönderna i Limingo trodde på utbildning. De samlade in pengar så att Ojanperä kunde studera. När han for till Dresden 1882 var han den första finländaren med lantlig bakgrund som studerade musik utomlands. Det skedde under en tid när få ens hade en folkskoleutbildning.

– Han kände tacksamhet till kommuninvånarna att de hjälpt honom att få en utbildning. Varje år ordnade han därför en påskkonsert med gästbud i Limingo, även under de år när han bodde i Europa, säger Tornberg.

Abrahams gästbud (Abrahamin pidot) återskapas också i operan. Under föreställningens paus serveras mat och dryck. Då för publiken också besöka Aappola-muséet.

1892 blev Ojanperä kantor i Johanneskyrkan i Helsingfors. Den tjänsten delade han med **Oskar Merikanto**. Tillsammans gjorde de att Johanneskyrkan blev känd som en musikkyrka.

– Det uppstod en kontrovers kring valet av honom. På den tiden ansågs han alltför världslig för att vara kantor. Även om han efter att han mist sin mamma hade ett himlaperspektiv. Han planerade att ha vita kläder på sig när han dör för att vara färdigklädd för uppståndelsen, säger Tornberg.

Spelplatsen byggs upp i gamla Limingo. Miljön präglas av Strandvägen, den gamla folkskolan, en vindmølla och Ojanperäs hemgård Aappola. I den miljön har också Tornberg hämtat inspiration till librettot.

– Där är det lätt att i tanken flytta sig bakåt i tiden.

Det finns mycket dokumenterat om Abraham Ojanperä.

– Det går historier om honom som folk minns. Han vän **Katri Tuori** bodde kvar i Limingo till sin död 1946. Många äldre bybor minns henne ännu.

Tornberg har jobbat två år med librettot som hon skrivit fyra versioner av.

– Ojanperä tyckte om att tala svenska. När ångesten över krig och svält blev stor lyckades han skapa sig själv positiva känslor genom att tala svenska.

Han visste redan tidigt att sången var hans livsuppgift.

– Idag kan vi lära oss av honom att våga satsa på de gåvor vi har.

Limingoborna är kända för sin vilja att förhandla. När inbördeskriget bröt ut lät de bli att dela upp sig i vita och röda. I stället lade de ned sina vapen.

– Den inställningen delade också Ojanperä. Han ville bygga fred med musik.

Idag är Limingo kommunen som har lägst medelålder i hela landet. 35 procent av invånarna är under 15 år.

– Den laestadianska väckelsen är starkt representerad här. Många laestadianer har också roller i operan, säger Tornberg.

ABRAHAMIN PIDOT

Musik: Jukka Linkola
Libretto och regi: Helena Tornberg
Koreografi: Jouni Prittinen
Kapellmästare: Ville Mankinen
Orkester: Oulunsalo Ensemble
I rollerna: Tomi Punkeri, Johanna Kropsu, Virva Puumala, Emma Hanonon, Juhani Alakärppä, Ahti Alatalo med flera

Premiär den 10 augusti. Sex föreställningar under två veckor i augusti.

PÅ TVÄREN MAY WIKSTRÖM

Att snubbla över sig själv, igen

En vän skickar en tidskapsel som födelsedagshälsning. Den kommer i ett mejl

med en inskannad krönika jag skrev för snart tjugo år sedan.

Rubriken: ”Om konsten

att snubbla över sig själv”. Jag möter nyfiket skribenten med den missklädsamma pannluggen. Snubblar över mig själv, igen. Temat är kyrkan (verkar bekant!) och huvudpoängen handlar om att kyrkan i grund och botten faktiskt är jag själv. Jag, du, alla enskilda med-

lemmar. Också det temat känns fortfarande som mitt. Kyrkan är den brokighet vi själva erbjuder. Den blir det våra handlingar formar den till. Det tror jag faktiskt fortfarande.

På de finska kyrkodagarna i Åbo avslöjade president Sauli Niinistö att han

skriver dagbok, alltid med kulspeppenna. För ett antal år sedan övergick han till att föra elektronisk dagbok. När en av dem på kansliet hörde det tyckte medarbetaren det var en bra ”för då kan du ju gå in och justera det som blev fel efteråt”.

Följande dag grävde pre-

sidenten fram kulspeppennan igen. ”Jag vill att tankarna ska vara äkta, precis sådana som jag tänkte dem då”, lydde förklaringen.

Det är hälsosamt att snubbla över sitt oretuscherade jag. Dagböcker, anteckningar, post-it-lappar, brev – eller krö-

nikor ger orsak till självreflektion.

Ibland skäms man. Ibland förvånas man över hur klokt den där människan skrev.

Oberoende av vad det står, finns det en fortlöpan- de tillåtelse för livstexten att erövra nya ordmellanrum, åsikter och känslor.

UR EVANGELIET

”Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: Sanningens ande.”

Läs mera i Joh. 14:15–21.

OM HELGEN

Den heliga anden

Anden gör slutna rum till öppna gemenskaper. Sanningssökande och sanningssägande ersätter kollektiva lögnar. Språk-, kultur- och åldersgränser suddas ut. Evangeliet om Jesus blir begripligt och träffar hjärtan.

Så visst var Anden värd att vänta på för de första lärjungarna.

Urban Ringbäck i boken *Kyrkoörets gudstjänster*.

RUNT KNUTEN

Picknick på gräs-mattan!

Picknick för ungdomar och unga vuxna nedanför Esbo domkyrka on kl. 16–18.

VÄLKOMMEN TILL SNOAN: SENSOMMARDAGAR FÖR SENIORER 23–25.8.2017

Vi delar skön gemenskap med lätt somrigt program, vi njuter av vacker natur och stilla stunder i kapellet, god mat, samtal och trevliga aktiviteter. Tisdag till torsdag, helpension i enkelrum, deltagaravgift 100 €. Anmälningar och information: verksamhetsledare Kalle Sällström, kontakt@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475. VÄLKOMMEN!

Retreatgården Snoan
www.snoan.fi
019-244 3032

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STIG-OLOF FERNSTRÖM

ILLUSTRATION: LINNEA EKSTRAND

Hjälparen

TREENIGHETEN! Omöjlig att förstå! Så resonerar somliga. I pingstidagens text berör Jesus hela saken, inte på ett intellektuellt sätt utan helt praktiskt. Jesus är tillsammans med sina lärjungar kvällen före sitt svåra lidande. Hans tal (Joh. 14–16) behandlar lidandet, men framför allt att han ska lämna dem för att återvända till Fadern.

Chockbeskedet mildras av Jesus meddelande att Fadern ska ge dem en annan Hjälpare, som visserligen är osynlig och oemottaglig för världen. Denna Hjälpare ska alltid vara hos lärjungarna. Men inte nog med det, han ska vara i dem.

Jesu tal betonar att han ska lämna dem för att för att bege sig till Fadern. Nu framhåller han att han själv ska komma tillbaka till dem och att de ska se honom, vilket världen inte kan göra. Här har vi alltså en osynlig Ande och en osynlig Jesus – osynliga för en yttre betraktare.

Ett par verser längre fram talar Jesus igen om Fadern som älskar hans lärjungar och så säger han: vi ska komma och ta vår boning hos dem. Vi – alltså Fadern och jag.

MEDAN JESUS gick omkring i Israel var han bunden till tid och rum. Han kunde inte vara på flera ställen samtidigt. Men nu kan han genom den Helige Ande samtidigt vara hos var och en av sina vänner i Europa och Afrika. Ja, inte endast hos, utan i dem.

Det är också svärbegripligt att Anden flyttar in hos oss och i oss. Men det handlar inte om att i första hand förstå det utan att uppleva det. Den inneboende Anden gör bibelordet levande. Det blir allt viktigare för oss att hålla fast vid ordet. Anden börjar påverka och leda oss, bort från själviskhet och ett självcentrerat liv. Målet är att vi ska bli allt mera lika Jesus. Anden i oss öppnar våra ögon att se oss själva som han ser oss. Men också att se andra människor i deras nöd.

Också Gud Fader själv ska ta sin boning i oss, enligt Jesu ord. Det var hans kärlek till oss människor som drev honom att offra sin Son i döden. Den kärleken får vi lära känna.

Vi får alltså vara tempel för Gud. Det är den treenige Guden som bor hos oss och i oss. Detta är den första pingstidagens stora under men också en levande verksamhet för alla Jesu efterföljare idag.

Stig-Olof Fernström är pensionerad kyrkoherde.

#bönetwitter

Jesus, kom in, rena mitt sinn ... Kom in, bo kvar, min styrka var...!

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Stig-Olof Fernström.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 31:31–34

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 2:1–13

EVANGELIUM
Joh. 14:15–21

Pingstidagen. Temat är ”Den heliga Andens utgjutande”.

PSALMFÖRSLAG

118, 855, 922, 119 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

I KLARSPRÅK

Ändamålet helgar medlem är ett uttryck som innebär att om målet för handlingen är god spelar det mindre roll om handlingarna som krävs för att man ska komma dit inte är så goda. Många har hävdade att uttrycket kommer från jesuitorden, en manlig katolsk orden, men det finns inga belägg för den saken.

Jesuitorden har flera gånger utlovat en pris-somma till den som kan hitta ursprunget till uttrycket, men än så länge har ingen lyckats.

Källa: Bevingat

KALENDERN 2–8.6

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND Pargas församling:
Sö 4.6 kl. 12: Pingstidagens högmässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen.
On 7.6 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 4.6 kl. 11: Pingstidagens högmässa i Nagu kyrka, Granström, Ollila.

Korpo kapellförsamling:
Sö 4.6 kl. 11: Pingstidagens gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:
Sö 4.6 kl. 11: Pingstidagens högmässa i Houtskär kyrka, Heikkilä, Heikkilä. Jubileumssamling för dem som konfirmerades i Houtskär för 50 år sedan.

ÅBO
Sö 4.6 kl. 12: Högmässa, Skarp-skyttekapellet. Mullo (pred), Ohman (lit), Danielsson.
ons. 7.6 kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia. Välkommen liten som stor, ung som gammal för att dela en stund av gemenskap under sommaronsdagarna. Leksaker finns för de allra minsta och gården är öppen.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
Pingstidagen 4.6:
Sö 4.6 kl. 12: Högmässa kl 12 Ingemar Johansson, Carl-Micael Dan

JOMALA
Sö 04.06 kl. 11.00: Högmässa S Ång, E-H Hansen, A Karlsson, St. Olofs kyrkokör
Sö 04.06 kl. 18.00: Psalmcafé i Olofsgården E-H Hansen
Ti 06.06 kl. 19.00: Musik i sommarkvällen, blåsgrupp F Erlands-son

MARIEHAMN
Sö 04.06 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans, M W, G K, Musik och dansskolan Gagnef medverkar.
Sö 04.06 kl. 18.00: Konsert i S:t Görans, Felix Sundström – cello, Anders Gabriel Sundström – piano.
Kyrktaxi mot beställning, tfn. 19500.

SUND-VÄRDÖ
Lördag 3.6 kl. 18.00: Kvällsmässa i Vårdö kyrka. Vi sjunger psalmer från nya psalmbokstillägget med kören från Lapträsk svenska församling. Kyrkkaffe efteråt.
Söndag 4.6 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Pipsa Juslin, kör från Lapträsk svenska församling. Kyrkkaffe i form av knytkalas i församlingshemmet efteråt.
http://sund-var道府orsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Lö 3.6 kl. 10.00: Skolavslutning i kyrkan. Free Spirits framför musikalen Vägen hem.
Sö 4.6 kl. 11.00: Pingstidagens högmässa i Kyrkan, Cay-Håkan Englund, Deseré Granholm. Sång av Kyrkokören.
On 7.6 kl. 18.00–: Handarbetsnatt på Strandhyddan. Kostnad 10 €, servering och andakt. För mera info och anmälan kontakta diakon Hanna Östman på tfn: 044 410 1825, senast 2.6.
Ti 13.6 kl. 18.00: Närståendevärdar-träff i församlingshemmet. Gäst: Pia Nabb och Korsdraget. Mat och kaffe, anmälan senast 7.6 till Hanna, se ovan.

KRISTINESTAD
Kristinestadssvenska församling.
Sö 4.6 kl. 10: Högmässa i L:fjärds kyrka, sommarsteolog Markus Isaksson, Engström, Martikainen, sångkvartetten
Sö 4.6 kl. 12: Internationell gudstjänst med dop i K:stads förs. hem, Norrback, Martikainen. Servering
Sö 4.6 kl. 18: Högmässa i Sideby, Isaksson, Engström, Martikainen
Diakonissan Anna-Lisa Nilsson i tjänst fr.o.m 01.06.2017 sköter tillsv hela församlingen. Tel 040 5277611 vard kl 9-9.30

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Närpes
Lö 3.6 kl 9: Skolgudstjänst för åk 1–6 i kyrkan.
Lö 3.6 kl 19: Säsongöppning på Fridskär, L.Erikson, D.Norrback, Övermark kyrkokör.
Sö 4.6 kl 12: Högmässa Jakobs-son, G.Lindén.
Övermark
Lö 3.6 kl 9: Skolgudstjänst för åk 1–6 i kyrkan.
Sö 4.6 kl 18: Högmässa Jakobs-son, Wikstedt.
Pörtom
Lö 3.6 kl 9: Skolgudstjänst för åk 1–6 i kyrkan.
Sö 4.6 kl 10: Högmässa Sund-qvist, G.Lindén.
OBS! Alla 50-års konfirmander kom ihåg att anmäla till 50-års konfirmand träffarna. Anmäl till kansliet tel. 06 220 4200 eller e-post till narpes.pastorskansli@evl.fi

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Lö 3.6 kl. 11: Skolgudstjänst, Brunell, Englund.
Sö 4.6 kl. 14: Högmässa, Englund, Brunell.

KORSHOLM
Sö 4.6: kl 10 Högmässa: i kyrkan, Lind-blom och Nordqvist-Källström.

KVEVLAX
Sö 4.6. kl 10: Pingstidagen gudstjänst, Bergström-Solborg, Andrén, kyrkokören.
Sö 16.7. kl 10: De som konfir-

merades för 50 år sedan inbjuds med make/maka till högmässan, efter högmässan servering och program i församlingshemmet. Låt budet gå!

MALAX
Lö 3.6 kl. 9.30: Skolornas Vårdgudstjänst i kyrkan.
Sö 4.6 kl. 10: Pingstidagen. Högmässa i kyrkan. 50-års konfirmanderna. Kyrktaxi. Tornberg, Erica Nygård.

PETALAX
Lågstadets skolgudstjänst: lö 3.6 kl. 9. Björklund, Brunell.
Högmässa: sö 4.6 kl. 11. Björklund, Brunell. Kyrktaxi.
Skriftskolläger: dagtid må 5.6–fr 9.6 på Tiströnskär.

REPLIT
Sö 4.6.2017 kl. 18 OBS! tiden: Gudstjänst i Replot. Emilia Kontunen, Johan Sten.

SOLF
Lö 3.5 kl. 8.45: Solf skolas läsårsavslutning med andakt i kyrkan, Kontunen, Wargh.
Sö 4.6 kl. 10: Gudstjänst, Kontunen, Wargh.
Må 5.6 kl. 18: Talko på gravgården för riktning av gravstenar.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl 13 Forslund, Vidjeskog.
Aftonmusik: ons 7.6 kl 19.30. Monica Heikius, sång, Mari Renvall, orgel, piano, Petri Judin, klarinet. Fritt inträde.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl 11 Lundström, Andersson.
SUNDOM KYRKA
Högmässa: sö kl 10 Jern, Vidjeskog.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Fr 2.6 kl. 15: Andakt i Essehemmet, Björk, Ravall.
Lö 3.6 kl. 19: Summer's here: ungdomskväll i församlingshemmet. Andakt Dennis Svenfelt, grillning, volleyboll, lekar. Arrangeras av Esse församling och SLEF-ungdom.
Sö 4.6 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Björk, Ravall, församlingkören. Textläsare Ritva Kronqvist, dörvärdar Slätkulla-Fors-Gers. – kl. 14: Sammankomst i Punsar bönehus.
Öppen lekpark vid församlingshemmet onsdagsförmiddagar kl. 9.30–11.30 under sommaren. Dörren är öppen till Fyrens wc.

JAKOBSTAD
Lö 3.6 kl. 19.00: Schools out i Församlingssentrets ungd.utr., Wikblad, Sundström, Mi Lassila, Jakob Backlund.
Sö 4.6 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Åstrand, Salo, Östman, sång Lars Brunell.
Sö 4.6 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Stefan Snellman.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54 VEGA

(med repris 9.10)

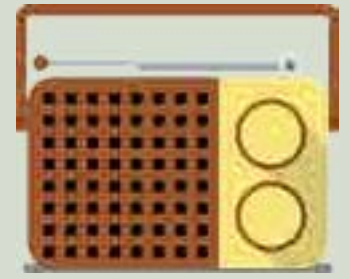
Fre 2.6 Carolin Ahlvik-Harju, Åbo (repris från 13.6.2014) **Sö** 4.6 9.03 Ett ord om helgen **Må** 5.6 Nya psalmer. Helene Liljeström, Sibbo **Ti** 6.6 Ingemar Johansson, Mariehamn **Ons** 7.6 Kjell Blomberg, Vasa **To** 8.6 Pär Lidén, Åbo.

Aftonandakt kl. 19.15 VEGA

Fre 2.6 Catharina Englund, Jakobstad (repris) **Sö** 4.6 Den helige Andens utgjutande. Textläsare: Ethel Stephan-Sundström och Kjell Wikström. (repris) **Må** 5.6 Bevarade ord. Monica Heikel-Nyberg läser texter av Margareta Melin (repris) **Ti** 6.6 Raimo Mattsson, Åbo (repris) **Ons** 7.6 Nils-Gustav Sahlin, Helsingfors **To** 8.6 Stefan Ång, Jomala.

Gudstjänst kl. 13.03 VEGA

Sö 4.6. Folkvisemässa med Matteus församling i Helsingfors. Predikant och liturg: Helena Rönnerberg. Kantor och körledare: Marianne Sundroos. Sång: Matteus kyrkokör. Musik: Matteus folkmusiker, Anders Forsman. Textläsare: Christina Korkman. Förebedjare: Hedvig Stenman. Nattvard-assistent: Ingmar Tollander. Inledning: Lena Andersen.

SÖ 4.6 kl. 17.00: Fokus i Församlingscentret, Thomas Björkman. **MÅ 5.6 kl. 9.00-12.00:** Sommaröppen dagklubb i Kyrkostrands församlingshem.

MÅ 5.6 kl. 17.00: Tehus för nyföreländska- och andra kvinnor i Församlingscentrets ungd. utr.

TI 6.6 kl. 13.00: "Kvar i stan" i Församlingscentret. Bilder från Uganda, Inger Carlson. Musikprogram.

ON 7.6 kl. 18.00: Öppen sommarbibelskola i Jakobstads kyrka. "Övntade angrepp, liknelser och gåtor, Markusevangeliet 3-4, Salo.

KRONOBY

LÖ 3.6 kl. 9.00: Skolgudstjänst. Wallis.

SÖ 4.6 kl. 10.00: Högmässa Wallis, Ellfolk-Lasén. Kivjäv-Snäreläslag.

ON 7.6 kl. 18.30: Sångstund i Forsnsparken. Happy Singers. Plantförsäljning och vävlar från kl. 18.00.

Anmälningar till sommarens Temaläger vid Sommarhemmet: (20 -21.6) tas emot vid pastorskansliet 2 -9.6 kl. 9-15 (telefon 06-8345016 eller e-post kronoby.forsamling@evl.fi). För mera info om lägret se församlingens hemsida, www.kronobyforsamling.fi.

LARSMO

LÖ 3.6 kl. 9 Lågstadiernas avslutningsgudstjänst: i kyrkan, Lassila, Wiklund.

SÖ 4.6 kl. 10 Pingstdagens högmässa: Lassila, Wiklund.

MÅ 5.6 kl. 10 Sommarskriftsko-

lan: inleds i kyrkan. **To 8.6 kl. 18 Nattvard vid Sandlunden:** Sjöblom, Wiklund.

NEDERVETIL

TO 1.6 kl. 14.15: Andakt i Terjärv Vårdcenter, Store, Smedjebacka. **LÖ 3.6 kl. 08.30:** Skolgudstjänst, Carola Salo-Back, Smedjebacka. **4.6 sö kl. 10:** Högmässa pingstdagen, Store, Smedjebacka, Kaj Laakso flygelhorn, Barbro Lindgren, Harry Kronqvists gudstjänstgrupp.

TO 8.6 kl. 14.00: Andakt med HHN i Sandbacka Vårdcenter, Wallis.

NYKARLEBY

GEMENSAMT

Kanslitider 1.6-31.8: Nykarleby må 9-12, on 14-16, to 9-12; Munsala on 9-12; Jeppo on 9-12

CENTRUM

Fr kl 8.30 Skolgudstjänst: högstadiet, gymnasiet
-kl 10 Skolgudstjänst: Metsäkulma

Lö kl 9 Skolgudstjänst: lågst. **Sö kl 18 Kvällsgudstjänst:** Edman, Hellman, Britt-Mari & Gun-Helen Andtfolk

On kl 13.30 Nattvard för äldre: kyrkan, Edman

To kl 14 Sommarmingel: fh, kafefemenskap, varje vecka

MUNSALA

Lö kl 9.30 Skolgudstjänst: lågst. o daghem, Cantare

Sö kl 12 Högmässa: Östman, Lönnqvist

JEPPON

Lö kl 8.30 Skolgudstjänst: lågst. **Sö kl 10 Pingstdagens högmässa:**

Östman, Lönnqvist, sång Emma o Mats Sjöland. Välsignelse av sådden.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi
Fr 2.6 kl 14: Andakt i Pedersheim, Erikson, D. Häggblom

Fr 2.6 kl 20: Ungdomskväll i Lyjo, Purmo (Obs ingen samling i Benäs!)

Sö 4.6 kl 10: Högmässa med nattvard i kyrkan, Manskören, dir. N-O Frantz, Häggblom, D. Häggblom

Sö 4.6 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Kristian Gäddnäs, tolkning

Må 5.6 kl 18: Samling för konfirmander och föräldrar, skriftskolans grupp 1, i Kyrkostrands församlingshem

PURMO

Fr 2.6 kl. 20: Ungdomssamling i Lyjo, Lassila.

Lö 3.6 kl. 19.30: Möte i Emaus bönehus, Simon Jern, sång av Britt-Mari och Gun-Helen.

Sö 4.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Portin, Johansson. Tf. diakon Natascha Kanckos välsignas.

Ti 6.6 kl. 13: Missionsgrupp i Sisbacka pensionärshem, Kanckos.

TERJÄRV

LÖ 3.6 kl 9: Skolgudstjänst, Sebastian Widjeskog, kantorn.

SÖ 4.6 Pingstdagen:

- kl 10 Högmässa, Albert Häggblom; kantorn; kyrkokören; Stig Dahlvik, trumpet.

- kl 19 Andakt och gemenskap i Kortjärvi.

ON 7.6 kl 9: börjar skriftskolan, förs.h.

TO 8.6 kl 15: Kyrkguidning, R. Borgmästare efteråt kaffeservering i förs.h. Välkomna!

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

SÖ 4.6 KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, L. Stråhlman, Smeds, Anne Hätönen, kyrkvårdar: Marianne Kulp och Eivor Rosenqvist.

KL. 14: FRILUFTSGUDSTJÄNST på Postbacken, Wilén, Helenelund

KL. 16: GUDSTJÄNST i Lilla kyrkan på swahili, Erik Wikström

KL. 18: GUDSTJÄNST i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Wilén, Helenelund

TI 6.6 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Minna Wesslund

TO 8.6 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Merja Halmetoja

TO 9.6 KL. 19: MUSIK I DOMKYRKAN Tiina Sinkkonen, alt & Söderström jazztrio: A Tribute to Mahalia Jackson

LAPPTRÄSK

sö 4.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka, Arno Kantola

on 7.6 kl. 11-15: Kyrkorna i Lappträsk är öppna

LILJENDAL

sö 4.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka, Arno Kantola

LOVISA

Sö 4.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Blom, Tollander. Efteråt Sommarens inledning i Prästis, vi grillar

Ti 6.6 kl. 11-13: En Euros Café i församlingshemmet

On 7.6 kl. 7.30: Start till skribalägrat från turisthållplatsen

On 7.6 kl. 13: Sommarcafé i församlingshemmet, lilla salen

To 8.6 kl. 12: Lunchmusik med orgeln i fokus, kyrkan, Reidar Tollander

PERNÄ

Sö 4.6:

- kl. 10.00 Högmässa: i kyrkan, Minna Silfvergrén

- kl. 13.00 Mässa: i Sarfsalö kapell, Minna Silfvergrén

SIBBO

Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi

Fr 2.6 kl. 9: Skolgudstjänst i Norra Paipis bykyrka Camilla Ekholm, Kjell Lönnqvist, Isabella Munck, Jussi Lehtinen.

Fr 2.6 kl. 9.15: Skolgudstjänst i Sibbo kyrka. Patrik Frisk, Lauri Palin.

Fr 2.6 kl. 9.50: Skolgudstjänst i Södra Paipis skola. Ekholm, Lönnqvist, Munck, Lehtinen.

Sö 4.6 kl. 12: Mässa i Sibbo kyrka. Kafekören medverkar. Helene Liljeström, Mauriz Brunell.

To 8.6 kl. 12: Gravgårdsdag på gravgården i Kyrkoby kl. 12-15. Andakt i ljusets kapell kl. 12, försäljning av blommor och hjälp med plantering. Kaffeservering

To 8.6 kl. 14: Veckomässa på Servicehemmet Linda, i festsalen. Korpi, Palin.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi

JOHANNES

Fr 2.6 kl. 10: Vårgudstjänst i Johanneskyrkan med Cygnaeus skolan, Kronohagens lågstadium och Skilla.

Lö 3.6 Pingstafton kl. 8.15: Vårgudstjänst i S:t Jacobs kyrka med Drumsö lågstadium.

Sö 4.6 Pingstdagen kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson. Kyrkkaffe.

Nästa högmässa i S:t Jacobs kyrka firas 3.9.2017.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Westerlund, Almqvist, Enlund. Tomas Vokalensemble. Kyrkkaffe.

Må 5.6 kl. 10-11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollmérés.

Ti 6.6 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Michael Due, Köpenhamn.

kl. 13.30-14.30: Musiklek för 0-2 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollmérés.

On 7.6 kl. 14: Psalmandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Enlund.

To 8.6 kl. 10-11.30: Musiklek i S:t Jacob, Kvarnbergsbrinken 1. Hollmérés.

kl. 13.30-14.30: Musiklek för 1-5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollmérés.

Fr 9.6 kl. 10-11.30: Musiklek i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Hollmérés.

Välkommen på församlingens sommarresa: till Pernä 13.7.2017. Vår guide är Björn Månsson, vi äter lunch på café Saltbodan, vi firar andakt i Pernä kyrka med kyrkoherde Robert Lemberg. Kaffe med dopp på Gammelby bensin. Vi startar kl. 10 från Kiasma med retur på samma plats kl. 18. Pris 25€. Anmälningar senast 30.6 till diakonissan Barbro Öllberg, tfn. 050 3800656 eller barbro.ollberg@evl.fi

Sparven

HON KOMMER med känslighetens bräckjärn, klädd i mollskinnsbyxor. Det är som en hymn om Guds tårar bland björkstammar. Hon sitter tyst och timid med amningen i ett väderbitet sagoland. Hon är honungsdoft, ja som en källa i öknen.

Han ser henne och vill dominera. Men viskande visar han hänsyn av ömhetsskäl.

Där långt borta finns det galna kavalleriet, de har hjonen med sig.

Utan skamkänsla svirar de runt i en polska. Tankens oro ruskar om dem. De lyssnar till trälens lärdomar. Varje litet ord svider.

De böjer sina huvuden och gömmer sina eldvapen.

Sedan börjar de ventileras minnesintrycken från senaste strid. Den var värre än orkanen. Ja, som en blodig historia utan misskund.

Men, säger rösten, nu är vi alla bröder, vi behöver helande själavård, starkare än vapen.

Vi behöver höra om en saga om kärlek från aftonsohlens länder medan vi äter vår färdkost.

Och minnas den sympatisör som med skarpa i rös-

ten gav oss de medikament som vi behöver.

Gråhättan steg sedan fram och bjöd på brasilianskt kaffe i dessa stunder av lust och nöd. Törnblommen doftade. Sparven flög med bud till amman i björkskogen. Hon kvittrade och berättade att nu är det fred.

Kvinnan med gossen i famnen grät av glädje.

Tårarna rann ner på den lilles ansikte och han log. Han kände nog att mamman nu är lycklig.

Upprymd väntade hon på sin make. Han var på jakt. Efter ett par timmar kom han vandrande med en hare på ryggen.

Hon berättade om freden och hans ansikte lyste av frid.

De tillredde haren och hade lite bönor kvar därtill. Det blev en festmåltid.

Och nu kunde den mödosamma vägen hem börja. De packade sina få persedlar och kvinnan satte gossen i en ränsl på ryggen.

Då kriget började hade de tvingats fly från sitt hem. Något ledsna kände de sig, för de visste ej om hemmet var skändat.

De vandrade ut på slätten. Kvinnan ammade sitt barn och märkte att den lille var het och gnydde.

De stannade vid ett stenhus med blomstergirlanger. Och blev vänligt bemötta. Där visste de att en klok gumma bodde uppför backen och visade vägen.

Bäckens friska vatten var gott att dricka och kvinnan virade en kall duk runt den lilles ansikte.

Väl framme vid stugan mötte de en rynkig gumma som mjölkade sin get. Av getmjölken kokade hon en dekot med lök, som hon gav den lille och några kampferdroppar på hans bröst.

Kvinnan och mannen var trötta och fick vila sig i stugkammaren.

Då de vaknade fick de korngrynsgröt, bröd och mjölk. Den lille fick honungsvatten och verkade frisk och glad.

De tackade gumman och kvinnan gav henne sitt pärllemorhalsband som tack. Så fin hade den kloka gumman aldrig varit tidigare, hon sprudlade av glädje.

PÅ MITT
HJÄRTA

Hon berättade om vägen de hade att gå över slätten och berättade att trälen skapat freden.

De beslöt att skänka honom gåvor som tack, föda för hela våren och en medalj. Ehuru trälen var en klok karl och utan honom knappast någon fred blivit av.

Paret tackade hjärtligt för sig. Den lille gossen var åter sval och log så hjärtligt mot gumman.

Nu sökte de sig fram över slätten. Det blåste så de frös. Men hemmet hägrade.

Då de tillryggalagt den långa sträckan kunde de de skönja sitt hem.

Med oro närmade de sig stenhuset. Tänk om kriget härjat även där.

Väl komna på gården verkade allt så stilla och fridsamt. Mannen läste upp

dörren och de fann sitt hem lika trevligt som när de måste lämna det vind för väg.

De lade sig till ro och kände djup tacksamhet och glädje. Äntligen hemma och kriget var slut.

Mer förtäljer inte sagan. Men om du vill får du gärna spinna vidare på den.

Mer förtäljer inte sagan. Men om du vill får du gärna spinna vidare på den.

MONA SIGFRIDS

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet har sommardag 1.6-31.7 och har öppet ti, on, to kl. 10-14. MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 4.6 kl. 10: folkvisemässa. Pingstdagen ("Den heliga Andens utgjutande"). Helena Rönnerberg, Matteus kyrkokör, folkmusiker, Mimi Sundroos, Anders Forsman. Helena Rönnerbergs avskeds-predikan. Kyrkkaffe i Olavussalen. Gudstjänsten spelas in och sänds i radio. Sängtexterna finns på www.matteus.fi. https://www.facebook.com/events/1388642561197184/
On 7.6 kl. 12-14: "Sommarkören" i Matteus 7.6-26.7 kl. 12-14. Ton - Text - Tankar - Traktering med kantorerna inför kommande söndag. Psalmer, texter, böner & enkel servering - öppen för alla - delta då det passar. Mimi Sundroos & Anders Forsman.
On 7.6: pilgrimsvandring till Botbygårds kapell. Vi börjar med en andakt i Matteuskyrkan där vi möts kl. 15.15. Vi stannar upp längs vägen och går en del av vandringen under tystnad. Ta med vattenflaska och solhatt ifall det är en varm dag. Vandringen avslutas i Botbygårds kapell. Medverkande under vandringen är kantor Marianne och diakon Henrika. Anmälan senast må 5.6 kl. 14 till Matteus församlings kansli, matteus.fors@evl.fi eller tfn 09-2340 7300.

BOTBYGÅRDS KAPELL, Botbygårds-vägen 5
To 1.6 kl. 11.15 & 12: Botby grundskolas värkyrka (åk 0-6).

DEGERÖ KYRKA Rävsvägen 13
Fr 2.6 kl. 10: Degerö lägstadiums värkyrka.

BRÄNDÖ KYRKA Brändövägen 40
Lö 3.6 kl. 8: Östersundom skolas värkyrka.

ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65
Lö 3.6 kl. 10: Östersundom skolas värkyrka.

Blodgivningstillfälle i Matteuskyrkan fr 9.6 kl. 14-18. Mera info: https://www.blodtjanst.fi/blodgivning
Ingen anmälan, välkommen.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
Sö 04.06
OBS! Gudstjänsternas sommardag: kl. 10 Högmässa: Åggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Thylin, Hilli
kl. 13 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Hilli
kl. 16.30 Puls med dop: i Hagasalen, Vesperv. 12.
To 08.06
kl. 10.00-11.30 Öppet hus: på Café Torpet. Möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna.
Övrigt:
Bibeldagar på Houtskär: 17-21 juni. Medv. Bengt Lassus, Stig-Olof Fernström, Olav Söderström m.fl. Mera info fås från Petrus kansli 09 2340 7100
Familjeläger på lekholmen: 18-20.8. Gemensamt med Matteus och Johannes församling. Mera info och anmälan på hemsidan.

HELSINGFORS PROSTERI

Sö 4.6 kl. 10-17: Högholmen, Heureka, Flygmuseet, Helsinki SkyWheel ...
Söndagen den 4 juni erbjuder församlingarna en massa roliga utflyktsmål till nedsatt pris för faddrar som kommer tillsammans med sitt fadderbarn. Boka in en dag med ditt fadderbarn! www.helsingforsforsamlingar.fi/fadderdagen.
Lekholmen öppen 5.6-12.8:
Lekholmen är Helsingforsförsamlingarnas egen sommar, vackert belägen strax utanför östra Helsingfors. På "Lekis" finns en barnvänlig strand, möjlighet att äta och det ordnas program och andaktsliv för alla.
Grupper är hjärtligt välkomna ut till holmen på heldagsutfärd eller kanske bara för att fira mässa en kväll. Kontakta Jessica Högnabba för mer information om gruppbesök: 050 380 0662 / jessica.hognabba@evl.fi.
Anmäl dig som holmbö: Tel. 050 4653410 / lekholmenonline@gmail.com. Följ också Lekholmen på facebook // lekholmen_snap // lekholmen_insta // Bättdatabell och mera info på www.lekholmen.fi.
Helsingfors Orgelsommar 2017:
Finlands mest omfattande festival för klassisk musik fyller återigen kyrkorna i centrum med sitt väljud under sommaren. Bland sammantaget hundratals avgiftsfria konserter och lunchmusikevenemang finner varje musiker något intressant och fascinerande att ta del av. Fritt inträde, programmet fås från www.urkuksa.fi

Det hjälper att prata:
Kyrkans samtalshjälper finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev-, nät- och telefonjour. Chatt-jouren är öppen må-to kl. 18-20 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Nätjouren hittar du under samma adress, breven besvaras inom en eller ett par dagar. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och dejourerar varje kväll kl. 20-24. Du kan dessutom

skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. OBS! Nytt nummer!
Kampens kapell: öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 4.6. um 11 Uhr: Gottesdienst zum Pfingstsonntag mit Konfirmation (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 3.6 kl. 18: Helgsmålsbön - Musik-andakt. Santeri Siimes, orgel.
Sö 4.6 kl. 11: Högmässa. Ahlfors, Laakkonen-Yang. Olaus Petrikören och Schola Olaus Petri medverkar. Schola Olaus Petri lanserar sin nya skiva.
On 7.6 kl. 10: Musiklek för 0-4 åringar. Ledare Sussi Isaksson.

MELLERSTÄ NYLANDS PROSTERI

ESBO

Söndag 4.6. Pingstdagen:
Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa. Jäntti, Wikman. Klockstapelkaffe.
Kvällsmässa: Mataskärs kapell to 8.6. kl. 18. Ertman, Malmgren, Mataskär 1-skriftskolan.
Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka sö 4.6 kl. 19. Kammarkören Novena, dir. Nina Kronlund, Janne Peltokorpi, sång, Markus Malmgren, orgel. Durufle: Requiem. Fritt inträde. Konsertserien fortsätter varje sö t.o.m. 20.8.
Kari Tikkas LUTHER-opera: Hagalunds kyrka, Kyrkstigen 6, to. 1.6. fre. 2.6 och to. 8.6 kl. 19.30 - ca 22.00. Opera i två akter om Martin Luther och kampen mellan det onda och det goda. Biljetter 25/10 €. Arr. Orgelnatt & Aria. Mer info: www.urkofestival.fi

Sommarträff: Olars kyrka, svenska sidan, varje sommartisdag kl. 13-14.30. Andakt, kaffe med tilltugg och program.

Picknick för ungdomar & unga vuxna: gräsmattan nedanför Esbo domkyrka on 7.6 kl. 16-18.

Midsommarfest: Mataskärs lägercentrum fre 23.6 kl. 16-18.15. Andakt och musik i kapellet, midsommarsservering, flagghissning. Anmälan (endast för dem som behöver transport) senast 19.6, 09 8050 3000 eller esbosvenskaforesamling@evl.fi

Seniorläger: Mataskärs lägercentrum 20-23.7. Ankomst to 20.7 kl. 11.45, avsl. sö 23.7 kl. 13. Sång, andakter, diskussioner, pyssel, bastubad, naturvandring, fritid och vila. Hjälpension, inkvartering i 2 pers. rum. Pris 80 €, rakningen skickas hem. Gemensamt taxa-transport ingår i priset. Mer info och anmälan senast 22.6: Nina Wallenius, 050 432 4323 el. nina.wallenius@evl.fi

"Från mörker till ljus" - församlingsretreat: Snoans retreatgård, Lappvik, 15-17.9. Tema: Retreatledare Stefan Djupsjöbacka. Pris: 90 € för församlingens medlemmar, 200 € för övriga. Anmälningar senast 5.9 till Claire Broberg, Esbo svenska församling, 09 8050 3000 eller esbosvenskaforesamling@evl.fi

Öppen mottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10, i maj-augusti endast to kl. 10-12. Diakoniarbetare på plats, man kan komma in i olika ärenden, beställa längre tid till självavård, för utredning av ekonomiska bekymmer m.m.

GRANKULLA

Sö 4.6 kl. 12 Högmässa: Daniel Nyberg, Heli Peitsalo. Kyrkkaffe i övre salen.
Ti 6.6 kl. 9.30-11 Diakonimottagning:

KYRKSLÄTT

Sö 4.6 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka. Kyrkoherde Lars-Henrik Höglunds avskedsfest med lätt lunch, kaffe + kaka på församlingshemmet efter mässan. Höglund, Ståhlberg, Joki.
Kyrkoherdeämbetet öppet juni-augusti må-to kl. 9-11.30 och 12.30-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 4.6 kl. 11: Gudstjänst i SvH, Kim Rantala, Anni Nousiainen
Fre 9.6 kl. 22: Konsert Summer Twilight i domkyrkan, Spira ensemble, dir. Kari Turunen. Program 20/15 €. Konserten är del av festivalen Tampereen Sävel.

VANDA

FR 2.6 kl. 14: Veckomässa i Folkhälsanhuset
Sö 4.6 kl. 10.00: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, K. Andersson, A. Ekberg
Sö 4.6 kl. 18.00: Konsert J.S.Bachs kantat Ein Feste Burg ist Unser Gott N.Hultin, D.Hackston, J.Salonen, H.Forsberg, Vanda kantorers festkör, Esbo barock, dir. A.Häkkinen. Fritt inträde, progr. 15€
Sö 4.6 frans Fadderdagen i Vanda och Helsingfors: mera tvåspråkig info på webbsidan
Ti 6.6 Pensionärernas utfärd till Sibbo och Borgå. Bussen: Myrbacka 9.50,

Folkhälsan 10.15, Dickursby kyrka 10.20, Håkansböle 10.30. Vi besöker Sibbo gamla kyrka kl. 11, lunch i Sannäs kl. 13, Brunbergs godisfabrik ca.14.30.
FR 23.6 kl. 18.00-21.00: Vanda församlingars gemensamma midsommarfest på Holma
Busstransport ordnas från olika håll i Vanda. Deltagaravgift 10€/pers.
Mera info på www.vantaanseurakunnat.fi.
Pastorskansliet Sommaröppet juni-augusti ti-fr kl. 9-13, må stängt Diakonimottagning endast torsdagar kl. 10.00-11.30 under sommarmånaderna. Andra tider enligt överenskommelse.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 4.6:
- kl. 10 Högmässa: i Ekenäs kyrka. Cleve, Burgmann.
- kl. 12 Högmässa: i Snappertuna kyrka. Westerholm, Nygård, projektör.
- kl. 18 Kvällsmässa: i Tenala kyrka. Westerholm, Lindroos.
Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 4.6:
- kl. 10.00 Högmässa: i Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann. Kaffe på Rosenberg.
To 5.6 - 22.6:

- kl. 7.30-17 tvåspråkig sommar-klubb för barn i åk 1-3 i Ingå församlingshem - vi är både ute och inne! Även förskolebarn och äldre barn är välkomna om det finns plats. Arrangörer för sommarklubben är Folkhälsan i samarbete med Ingå församling. Kontakta Jonna Karlsson-Bergman tel 041-5498 478 eller e-post jonnamariakarlsson@gmail.com för mera information, anmälningar samt deltagaravgifter.

Ti 6.6:
- kl. 14.00-15.30 Sommarcafé i Prästgården. Annette Taipalus samt Björn Wallén medverkar.

Ons 7.6:
- kl 19.00 Konsert i Ingå kyrka. An-nastiina Tahkola sopran, Pertti Tahkola, orgel och piano. Fritt inträde, programblad 5 €.

To 8.6:
- kl. 10-13 Missionsloppis och kaffe-servering: i Prästgården. Kom in på en kopp kaffe och fynda i vårt loppis (till förmån för missionsarbetet). Annette Taipalus.

KARIS-POJO

Andakt, To 1.6:
kl. 12.45 i Mariahemmet, Pojo.
Pingstdagen, Sö 4.6:
kl. 10 högmässa i S:ta Katarina kyrka, Karis.
kl. 12 högmässa i S:ta Maria kyrka, Pojo.

ESBO STIFT

LOJO

Må 5.6 Sommarklubb för skolbarn: i Virkyby 5-7.6.2017, finns ännu några platser.
Tidpunkt: 5-7.6.2017 kl. 9.00-15.00. Plats: Virkyby kyrka, Virkybvägen 1, 08700 Lojo
Målgrupp: 1-6 klassister, max 20 barn. Avgift: 35€/ 3 dagar eller 12,50€/ dag. I priset ingår: material, försäkring, mat, Beskrivning: Lek inne och ute, pyssel och annat skoj. Man kan anmäla sig för alla dagar eller bara för en. Sista anmälnings dag 26.5, anmälan via nätet. https://www.lohjanseurakunta.fi/1023-sommarklubb-for-skolbarn
Kontaktperson: Mari Nurmi, 044 3284273 mari.s.nurmi@evl.fi

ESBO STIFT

LOJO

Må 5.6 Sommarklubb för skolbarn: i Virkyby 5-7.6.2017, finns ännu några platser.
Tidpunkt: 5-7.6.2017 kl. 9.00-15.00. Plats: Virkyby kyrka, Virkybvägen 1, 08700 Lojo
Målgrupp: 1-6 klassister, max 20 barn. Avgift: 35€/ 3 dagar eller 12,50€/ dag. I priset ingår: material, försäkring, mat, Beskrivning: Lek inne och ute, pyssel och annat skoj. Man kan anmäla sig för alla dagar eller bara för en. Sista anmälnings dag 26.5, anmälan via nätet. https://www.lohjanseurakunta.fi/1023-sommarklubb-for-skolbarn
Kontaktperson: Mari Nurmi, 044 3284273 mari.s.nurmi@evl.fi

ESBO STIFT

LOJO

Må 5.6 Sommarklubb för skolbarn: i Virkyby 5-7.6.2017, finns ännu några platser.
Tidpunkt: 5-7.6.2017 kl. 9.00-15.00. Plats: Virkyby kyrka, Virkybvägen 1, 08700 Lojo
Målgrupp: 1-6 klassister, max 20 barn. Avgift: 35€/ 3 dagar eller 12,50€/ dag. I priset ingår: material, försäkring, mat, Beskrivning: Lek inne och ute, pyssel och annat skoj. Man kan anmäla sig för alla dagar eller bara för en. Sista anmälnings dag 26.5, anmälan via nätet. https://www.lohjanseurakunta.fi/1023-sommarklubb-for-skolbarn
Kontaktperson: Mari Nurmi, 044 3284273 mari.s.nurmi@evl.fi

ESBO STIFT

LOJO

Må 5.6 Sommarklubb för skolbarn: i Virkyby 5-7.6.2017, finns ännu några platser.
Tidpunkt: 5-7.6.2017 kl. 9.00-15.00. Plats: Virkyby kyrka, Virkybvägen 1, 08700 Lojo
Målgrupp: 1-6 klassister, max 20 barn. Avgift: 35€/ 3 dagar eller 12,50€/ dag. I priset ingår: material, försäkring, mat, Beskrivning: Lek inne och ute, pyssel och annat skoj. Man kan anmäla sig för alla dagar eller bara för en. Sista anmälnings dag 26.5, anmälan via nätet. https://www.lohjanseurakunta.fi/1023-sommarklubb-for-skolbarn
Kontaktperson: Mari Nurmi, 044 3284273 mari.s.nurmi@evl.fi

ESBO STIFT

LOJO

Må 5.6 Sommarklubb för skolbarn: i Virkyby 5-7.6.2017, finns ännu några platser.
Tidpunkt: 5-7.6.2017 kl. 9.00-15.00. Plats: Virkyby kyrka, Virkybvägen 1, 08700 Lojo
Målgrupp: 1-6 klassister, max 20 barn. Avgift: 35€/ 3 dagar eller 12,50€/ dag. I priset ingår: material, försäkring, mat, Beskrivning: Lek inne och ute, pyssel och annat skoj. Man kan anmäla sig för alla dagar eller bara för en. Sista anmälnings dag 26.5, anmälan via nätet. https://www.lohjanseurakunta.fi/1023-sommarklubb-for-skolbarn
Kontaktperson: Mari Nurmi, 044 3284273 mari.s.nurmi@evl.fi

Hej, först av allt ett sorgebud. N, vår älskade vän och en av grundarna av Kvinnor mitt i livet, somnade i måndags in hemma i sin säng. Concern bröt ner hennes kropp och N har nu fått lämna den för att vandra vidare i den värld som vi ännu bara anar. N:s positiva anda skall alltid få finnas kvar i vår grupp.

ÄTA TILLSAMMANS är mer än bara maten. Det handlar om att dela gemenskap, ibland om att minnas dem som en gång satt vid bordet men inte längre gör det. Det finns många måltidsgemenskaper att upptäcka i Helsingfors - kanske en just för dig?

Äta. Minnas. Dela.

MÅLTIDEN. Vid bordet sker matunder när vi delar och minns - eller saknar. Det dukas många bord ute i församlingarna.

(Jerusalem ca år 30). Och medan de äter:

- Det här brödet ... Sorlet tystnar. Han håller det högt över bordet, bryter det demonstrativt.
- ... det är jag. Minns mig nästa gång ni äter det. Äta. Så ofrånkomligt. "Äta-bör-man-annars-dör-man". Och ändå. Äter gör man. Och, du vet. Dör.

Äta - minnas

Jag ringer Helena Salenius. Hon har engagerat sig som frivillig i Matteus församling i gruppen Kvinnor mitt i livet. Den sköter tserveringen efter församlingens kvällsmässor en gång i månaden.
- Vad betyder det för er gemenskap att äta tillsammans?
- Vi har aldrig talat om någon medveten strävan med maten. I början när vi träffades kunde vi laga mycket mat för att ta hem till familjerna, därför att vi tyckte att vi inte kunde vara borta utan att göra något nyttigt. Nu fungerar det bäst med helt oplanerade knytkalas. Hinner man inte laga något så är det inte ett problem. Lite som den urkristna kärleksmåltiden.

Hur ser du på kopplingen mellan att äta och att minnas? Jag tänker på den av era medlemmar som inte längre finns med er.

- Den är jättestark. Det öppnar minneslagren att komma ihåg "vems recept var det

här" eller "vem brukade alltid göra pepparkaksdeggen". Hon var idésprutan som kom med nya recept. Ibland kan jag tänka "det här receptet borde jag visa för N" innan jag inser att det inte går längre.

Äta - kropp

"Detta är min kropp" sa Jesus. "Var gång ni äter den, gör det till minne av mig." Mat och kropp hör ihop. När allt fungerar som det ska vill de varandra väl. Gör varandra väl. Men så finns också berättelsen om hur allt slår snett. Maten - kroppen blir ett ohanterligt trassel. Plötsligt spjårnar de emot varandra. Illvilligt blir maten kroppens fiende och kroppen matens.

Katrin Björklund studerar till socionom på Arcada och skriver sitt examensarbete om ätstörningar. I vår ledde hon på frivillig basis *New ID - en kurs om mat, kropp och identitet* i Petrus församling. Hon ser ett stort behov av stöd när det gäller förhållandet till kropp och mat.
- Mat är alltmer något du äter bara för att må bra. Njutningen har försvunnit. Utseendet och en vältränad kropp blir krav. Många tror att de inte duger sådana som de är. Att äta tillsammans kan vara en fin upplevelse. Men om det inte finns en gemenskap kan ätandet bli ångestfyllt.

Och det är inte bara unga som kämpar. Gruppen har haft deltagare i olika åldrar. Tanken är att det ska bli fler liknande kurser.

Vad tänker du själv om maten? - Måltiden är en gemen-

skapsgrej. Jesus gick ofta hem till folk för att äta. Det var viktigt för honom att visa att han kunde äta tillsammans med dem - också med fariseer och föraktade.

Äta - dela

Det är veckolunch i Johannes församling. I trappan till Högborgsgården röjer sorlet att det är fullsatt. Tack vare pengar från stiftelsen Lugnet kan församlingen bjuda en rejäl lunch varje fredag. En snabb överslagsräkning ger ca 60 matgäster. "Det börjar exakt 12:15", strålar damen mitt emot. "Vi är så tacksamma över det här!" Min bordsgranne är också glad över att hon har hittat hit, sent i livet:

- När man är mitt uppe i allt och jobbar tänker man inte på sådant här. Att bli pensionerad var ett abrupt avbrott. Det behövs rutiner i livet, och det här är en sorts rutin.
Mellan huvudrätten (köttfärsbiff) och efterrätten (fruktsallad) stiger sorlet igen. Konversationen förs i grupper med två, tre. Huvuden böjs mot varandra.
Hon tillägger eftertänksamt:

- Visst kan jag laga mat hemma också, men vem ska jag prata med? Väggar-na?! Här får jag träffa andra.

Maten är viktig. När vi äter den tillsammans blir vi kropp.

■ MAY WIKSTRÖM

Upptäck en matgemenskap i din egen församling! I veckoannonseringen här på Insidan hittar du allt från kyrkpicknickar till kafferep, vardag som helg.

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

Sommaren med OT

Hotellresor till Tallinn

Tre centrumhotell att välja mellan. Utflykten konststrasternas Tallinn ingår. Sommarens resor: 16-18.6, 14-16.7, 4-6.8.

Skåne

Med Kalmar, Öland och två heldagsturer i Skåne och Österlen. Resa 8-14.6.

Bornholm med Köpenhamn

Tre nätter och två heldagsturer på Bornholm och en natt i Köpenhamn. Resa 3-9.7.

Utö

Finlands sydligaste bebodda ö med Abolands skärgård och Nämdal i sommarskrud. Resa 4-7.7.

Borgå

Herrgårdar, Runeberg, Fazer och Mannerheim. Intressant Finlandsresa med två nätter på Hotell Haiko Gärd. Resa 10-12.7.

Gotland i sommarskrud

Tre nätter i rosornas och ruinernas stad Visby, utflykter söderut och norrut med besök på Fårö. Resa 17-22.7.

Göta Kanal

En skön och avkopplande kryssning på Göta kanal. Resor: 10-12.7 och 24-26.7.

Kolmården

En heldag i djurparken med Safariparken, Marine World, Bamses Värld m.m. Resor: 10-12.7, 21-23.7, 24-26.7, 4-6.8.

Sommar i Stockholm

En hel dag i Stockholm. Välj ditt eget program bland shopping, Gröna Lund, Junibacken mm. Resor 21-23.7 och 4-6.8.

Sommarens specialkryssningar

med Silja Europa till:
* Riga 30.7-1.8.
* Visby 6-8.8.

Geiranger – Trollstigen

Resan med Norges kanske mest kända naturupplevelser! Resa 13-19.7.

Vallarnas Friluftsteater

Årets skattfest på Vallarnas Friluftsteater "Soldat Fabian Bom" med Göteborg och Gekås i Ullared. Resa 23-28.7.

Höga Kusten med Ulvön

Utflykter och sevärda miljöer i Sveriges högsta kustområde. Resa 27-29.7.

Lofoten – örket

En riktig Lofotenresa, med tre nätter i rorbu. Resa 29.7-4.8.

Hardangervidda

En fantastisk resa kring den storslagna Hardangervidda med Kjeåsen, Bergen och Oslo. Resa 6-13.8.

Det okända Estland

Med rundturer i Narva och Tartu. Boende på högklassiga hotell i Narva-Jõesuu och Tartu. Resa 8-12.8.

Martin Luthers fotspår

500-års jubileet av reformationen, en resa i Martin Luthers fotspår med besök i Erfurt, Eisleben och Wittenberg. Resa 12-18.8.

Dessa och många fler resor på vår hemsida:

www.ot-resor.fi

06-318 4000

Oravais Trajik

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Pålitlig familj på 3 personer och 2 katter söker en trevlig lägenhet 3-4 rum och kök i centrum av Borgå fr. 1.7. Vid behov förskottshyra. Tel. 040-8478094

Skötsam, rökfri 27-årig forskningsarbetare söker etta i centrala Helsingfors. Arbetar på Högskolan Arcada. Hyran får gärna börja med numret 6. Daniel: 0449944461

30-årig frilansare och bildkonststuderande önskar hyra etta i Helsingfors fr.o.m. 1.8. eller 1.9. 0406540868/Anna-Sofia

Omöblerad tvåa med goda kommunikationer sökes i Stockholm av finlandssvenskt par. Tel: 0503023236, Ellen Portin

SÄLJES

För fiskare Singer 380V nätmonteringsmaskin med dragare + reglerbart punktavst. 0500-245124

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

3r+kök i centrala Åbo. möblerad, 900€/mån + el tel +358445822393/Anna

Vacker liten etta i Mnäs uthyres möblerad 200e/v 15.6-15.8. T.0407040566

FÖRMÅNLIGASTE

**Fönster
Dörrar
Inglasningar
Uterum**

Se: www.exellent.fi

Exellent Trading

Oravais: 040-034 0093

Vasa: 040 767 0049

ARVS- OCH FAMILJEJURIDIK

Bouppteckningar, arvskiten, testamenten m.m.

Aktia Bank Abp
Private Banking
Juridiska tjänster
Helsingfors, tfn 010 247 6313*
Vasa, tfn 010 247 5185*

*Via fast linje 8,35 cent/samtal + 6,00 cent/min, från mobiltelefon 8,35 cent/samtal + 17,17 cent/min.

Aktia

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmogatan 14, Jakobstad. Tfn 06 7231730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnads kalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplaten 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustomisto.fi

www.espoonhautaus.fi

MEDE FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Ammegatan 12, 00120 HELSINGFORS Tel 612 9899
www.armasborg.fi Jour 0400 977 000

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

LEDIG TJÄNST

Vill du jobba med ungdomar och skriftskola i en tvåspråkig miljö?

Ingå församling söker en ungdomsarbetsledare eller en ungdomsteolog från 1.9.2017 för att leda och utveckla vårt arbete bland ungdomar och speciellt i skriftskolan.

Ansökan skickas till kyrkoherde Tom Sjöblom (e-post: tom.sjoblom@evl.fi, tel: 040 485 1045, postadress: Ingå församling, PB 5, 10211 Ingå) **senast 8.6.2017 kl.12.**

Se annonsen i sin helhet: www.ingaforsamling.fi.

Ingå församling

KYRKAN I ESBO Esbo svenska församling

Musik i sommarkvällen 2017

Esbo domkyrka söndag 4.6 kl. 19.
Kammarkören Novena, dir. Nina Kronlund,
Janne Peltokorpi, sång, Markus Malmgren,
orgel. Durufle: Requiem. Fritt inträde.
Konserterien fortsätter varje sö. kl. 19 t.o.m. 20.8.

Arr. i samarbete med Espoon tuomiokirkkoseurakunta.

LOCUS

www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte bli feil!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab AIF (A)
Ismedsgatan 13, 00180 Helsingfors.
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Hedra minnet

Begravnings-tjänster med tiotals år av erfarenhet.

Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravnings-tjänst

P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

KRISTEN FONDUTDELNING

Skogmans fond gav många bidrag

UNDERSTÖD. Femton sökande har beviljats bidrag ur **Gunvor och Bo Skogmans** fond. Totalt delades 10 000 euro ut. Fonden är en allmännyttig fond för kristen verksamhet i hemlandet och utlandet. Församlingrådet i Kristinestads svenska försam-

ling slog fast fördelningen.

1 000 euro var går till SLEF:s avdelning i Näsby, Närpes för kördag och till Arbetsgruppen för kyrk-helg i Karleby.

Frilansredaktören **Hanna Klingenberg** får 800 euro för arbete med livsåskådningsprogram, teol.stud.

Anna Ulfsson Övergaard för studier och manskören Church Hill Boys för skivinspelning.

Hem och skola i Lappfjärd får 700 euro för att göra inköp av psalmböcker.

600 euro var går till SLEF-Media för boken **Mamman, Boris Salo** för

bokutgivning, Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland, Vasa Campus för Apologetikhelgen samt Mrs Bighill Singers för videon **Kom hem!**

Maj-Britt Palmgren får 500 euro för utgivning av bok, **Jenny Pulkkinen** för skivutgivning med barn-

kören Kungens ungar, Understödsföreningen för dagklubbverksamheten i Kristinestad r.f. för bokinköp, Ande och Liv r.f. för sommarkonferens i Nykarleby och Evangelieföreningens lokalavdelning i Kristinestad för gitarrer.

INKAST MONICA VIKSTRÖM-JOKELA

Upprättelse

MIN NÄRA och kära vän Isa bär på ett stort förråd av goda berättelser rakt ur livet, återberättade eller upplevda. Den berättelse jag flest gånger har bett henne upprepa är nog den om Svarta Handen: Det hände sig vid en fabrik i en liten stad i Mellansverige någon gång på 50-talet att en av arbetarna, som jag nu kallar Ragnar, fick sparken. Det var kanske inte så konstigt att just Ragnar fick gå när fabriken ekonomi krävde åtstramningar, för det var allmänt känt att han inte var någon krutuppfinnare.

Kanske hade någon sagt just det till honom, och kanske var det en bidragande orsak till att han fick lust att visa att han åtminstone var en krut- hanterare att räkna med. Alltnog, när direktören och hans sekreterare en morgon steg in på kontoret, där också kassaskåpet stod, var en stor del av rummet täckt av sot. På golvet, intill det oskadade kassaskåpet låg en mycket sotig och avtuppad Ragnar. Och på golvet bredvid honom låg en lapp som med stora spretiga bokstäver förkunnade: "Svarta Handen var här!"

JAG ÄLSKAR DEN här berättelsen. Jag älskar den för den där lappens skull, för det storstilade och rörande försöket att visa att man är någon att räkna med, någon värd respekt. Jag hoppas av hjärtat att Ragnar åtminstone inte hamnade i fångelse. Han ville ju bara få upprättelse (och kanske något av upprättelsens avigsida, hämnd?).

Vi känner igen oss i Ragnars törst efter upprättelse. Åtminstone vi som föredrar brittiska polisserier framom tyska. En tysk deckare slutar så fort pusselbitarna har fallit på plats. När vi vet vem mördaren är börjar sluttexterna rulla. De brittiska producenterna har förstätt vår emotionella längtan efter upprättelse (och kanske lite hämnd?). Vi får se slutscener där den skyldiga verkligen åker dit och de anhöriga till offret får upprättelse. Även om det inte finns någon vinnare har rättvisa skipats. Och vi behöver så innerligt på nytt och på nytt få höra att rättvisa finns. Att upprättelse är möjlig. Annars förlorar vi hoppet, annars släcks vår gnista.

Vi är kallade att visa respekt, det är vad jag tror. Och därigenom ge varandra upprättelse. Det svåra är att inte glida ner i hämndens gytjiga dike. Om det är något som berättelserna ur Jesus liv visar, så är det att han gång på gång på gång gav upprättelse: Stig upp – stig upp – stig upp. Men han hämnades aldrig. Inte på romarna, inte på meningsmotståndarna. Ingen plattades till. Snopet!

VAD ÄR DET farliga med populistiska partier och grupper? Att de försöker ge upprättelse åt den lilla människan på bekostnad av namngivna syndaböcker. Hämnas på de här, så får ni det bättre. Hämnas på utlänningarna, minoriteterna.

I motsats till de brittiska deckarna riktar sig hämnden inte ens mot dem som är skyldiga. Så ser inte upprättelse ut. Då föredrar jag Svarta Handen.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör.

"Vad är det farliga med populistiska partier? Att de försöker ge upprättelse åt den lilla människan på bekostnad av namngivna syndaböcker."

HISTORIA PÅPEKANDE

Åbo domkyrka och tiden

I en intervju på Liv & tro – sidan 18.5.2017 berättar Timo Niitemaa om några highlights i sin bok Itämaan musiisti – Turun tuomiokirkon tarinoita Ruotsin vallan aikaan (Kirjapaja 2017). Boken är bra, tycker jag, men dess användbarhet och trovärdighet belastas tyvärr av efterblivenhet rörande tidsnivåer av kyrkans olika byggnadsdelar.

Författaren håller signämningen till de åsikter som formades på 1920–1930-talet, den väl inte så anspråkslösa finsknationella självhävdelens, man kanske vågar säga trotsets (å ena sidan mot de gamla nordiska kungarikernas "övermakt", å andra sidan mot det sovjetryska nybildningens destruktiva världsbild), tid.

Dessa åsikter har emellertid sedan 1980-talet malts sönder av ny forskning som baserar sig på ett avgörande större material och en vetenskapligt vida sundare analys än den tidigare från republikens första tid.

"Dessa åsikter har emellertid sedan 1980-talet malts sönder av ny forskning som baserar sig på ett avgörande större material."

Till exempel Knut Drake visade på 1990-talet att domkyrkans äldsta byggnadsdelar går tillbaka i tiden till senare delen av 1300-talet. Han gjorde en verkligen stor och värdefull tjänst till Finlands historieforskning allmänt och till Åbo stad i synnerhet genom att stiga till kyrkans vind för att på plats minutiöst iakta och analysera kyrkans murar. Observationerna tillsammans med en vid historisk kontext omfattande hela Östersjövärlden visade oemotsägligt: tolkningen gjord före det andra världskriget enligt vilken de första mu-

rarna byggdes på slutet av 1290-talet är felaktig.

Att domkyrkans all sten- och tegelbyggnation sattes igång först ca 100 år senare än man tidigare tänkte betyder också att salige Hemming, biskop i Åbo 1338–1366, inte hade någonting att göra med den byggnadsdel som man sedan 1930-talet har brukat kalla "Biskop Hemmings kor".

Redan på 1980-talet, långt innan dateringen av kyrkans äldsta delar till slutet av 1300-talet lanserades, hade Drake kastat fram tanken som han hade kommit på under sina forskningsresor i dåvarande DDR, landet under Sovjetunionens järngrepp. Enligt den visade domkyrkokoret arkitektoniska och ornamentala likheter med en grupp kyrkor i Brandenburgtrakten nära Berlin. Det var först efter Sovjetunionens fall 1991 som han kunde analysera kyrkorna med arkiven på plats i lugn och ro, utan de lokala "reseguidernas" övervak-

ning och påskyndande.

Resultaten visade sig vara mycket viktiga. Åbo domkyrkas nya, arkitektoniskt högklassiga kor murades enligt ritningar av den tyske arkitekten och byggmästaren Hinrich Brunsberg eller av någon i hans krets troligast på 1440-talet. Tolkningen delades i stora drag av C. J. Gardberg i den viktiga boken Nationalhelgedom, som han publicerade tillsammans med professor Simo Heininen och fotograf P. O. Welin år 2000. Även tornet byggdes och långhuset välvdes på 1400-talet, alltså inte under biskop Hemmings tid på 1300-talet såsom Timo Niitemaa gör gällande.

Som sagt är boken bra. Att den "fryser" tiden och forskningsutvecklingen till perioden mellan första och andra världskriget minskar emellertid obehövt dess värde.

MARKUS HIEKKANEN
Professor, Helsingfors

MUSIKFEST KOMMENTAR

Oskarpt om kyrkans körer

KP förtjänar ros för den förtjänstfulla bevakningen av kyrkans musikfest (KP 24.5.). Efter alltför många år av medieskugga verkar kyrkomusiken sedan årskiftet ha kommit till heders igen på KP:s redaktion. Jämför de små notiser den evangelisk-lutherska kyrkomusiken i regel renderats i KP:s spalter med de otaliga helsidesartiklar om diverse "andliga" musikevenemang, artister och ensembler utan egentlig kyrklig koppling. Desto mer glädjande är därför redaktionens färskva uppräckning. Visserligen lät KP Kyrkodagarna i Åbo markant dominera över Kyrkomusikfesten. Men vackert så!

Emelie Melin presenterar förtjänstfullt vitala fakta om kyrkans klart största lekmannaverksamhet. En precision är dock av nöden. Artiklens formulerar sig – säkerligen omedvetet – förkänande om kyrkokörerna: "det handlar inte längre bara om kyrkokörer utan

"Såväl då att Kyrkomusikfesten – trots visst bortfall på grund av konkurrensen om själarna – besöktes av mångdubbelt fler deltagare än kyrkodagarna."

också allt från musiklekskolor till gospelkörer."

För det första: musikleksamhet har församlingar drivit sedan 1970-talet och "gospeln" hade sin storhetstid inom kyrkan på 1980-talet. Barn- och ungdomskörer och diverse andra slag av musikgrupper (även instrumentala sådana) har dock varit legio åtminstone sedan 1960-talet.

För det andra: formuleringen förespeglar, att kyrkokörerna skulle vara en monolitisk institution med ensidig och utdaterad mu-

sikalisk profil. Så är naturligtvis inte fallet. Kyrkans tiotusentals körsångare är en synnerligen brokig skara och repertoaren i kyrkans körsväng har därför alltid varit synnerligen varierande.

För det tredje: alla kyrkans körer är kyrkokörer. Det skulle gå helt emot kyrkolagens anda gällande kantors-tjänsterna, om de som ansvarar för församlingarnas kyrkomusik skulle rangordna och segregera olika former av musikverksamhet. Kyrkans barn-, ungdoms-, vuxen- och pensionärskörers verksamhetsprofil är och måste vara musikaliskt allspisande. Detta torde vara den främsta orsaken till att "gospelkörer" och andra ensembler som riktat in sig på en mycket smal repertoar sällan blivit bestående fenomen inom den lutherska kyrkomusiken, men däremot nog inom frikyrkorna, där en "smal" inriktning är helt naturligt och följdriktig.

Jag tror nu inte att den olyckliga formuleringen är redaktör Melins egen. Så ofta har jag hört samma slags omdömen om den lutherska kyrkomusiken fällas inom vissa kyrkliga kretsar. Den hör hemma i en jargong som redan länge velat ifrågasätta kantorernas insats och kompetens – med samma unket ideologiska motiv som ligger bakom idiotin att isolera kyrkomusiken från Kyrkodagarna genom att ordna evenemanget samtidigt som Kyrkans musikfest. Det doftar cyniskt kantorsförakt långa vägar. Såväl då att Kyrkomusikfesten – trots visst bortfall på grund av konkurrensen om själarna – besöktes av mångdubbelt fler deltagare än kyrkodagarna och dessutom drog en sekulär publik på cirka 40 000.

MARKUS MALMGREN
Esbo

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. **Obs! Insändarnas** längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. **Insänd text** returneras inte.

TERROR RÄDSLÅ

"Det är inte bombvästar, kulsprutor eller giftgaser som är terroristens viktigaste vapen. Det är rädslan. Den rädslan riskerar förlama oss. Rädslan gör att vi inte heller tänker rationellt."

Henrik Othman i en ledare i Österbottens Tidning.

SVERIGE ASYLSÖKANDE

Kritik mot prov i kristen tro

Sveriges kristna råd kritiserar Migrationsverket för de frågor man använder för att avgöra om en asylsökande är kristen.

– Vi lyfter det här för att en del av kunskapsfrågorna är felaktigt ställda. De

olika kyrkorna har inte en gemensam syn på exempelvis skärselden och sakramenten, säger Karin Wiborn, generalsekreterare på SKR till tidningen Dagen.

Migrationsverket i Finland valde redan ifjol att frångå ett liknande system med frågor om kristen tro.

Fira sommar i Svenskfinland

Annonsredaktionen bjuder på ett plock av sommarens evenemang och smultronställen. Här hittar du allt från sommarteatrar och utflyktsmål till restauranger, hotell och jippon i olika delar av Svenskfinland.

ETT Gräsligt VECKOSLUT

Premiär 28-6

2-7 kl 15
4-7 kl 19
6-7 kl 19
9-7 kl 15
11-7 kl 19
13-7 kl 19
16-7 kl 19
20-7 kl 15

Boka här:
www.bykiston.fi
045-8580245

Bykiston teatern

LUMPÄNGLARS VÄG

Manus o regi: **Annika Åman** URPREMIÄR 6 juli
Spelas i juli: 9 11 12 13 16 18 19 20 23 25 26 27 30 samt kl 19
Boka: oravaisteater.fi 0600 399 499 må-fre 9-21 lö-sö 15-21

ORAVAIS 2017 TEATER

1.8 Steve n Seagulls

Förköp via
Studio Ticket &
NetTicket.fi nu!

Boka i tid!
Begränsat antal
platser show-
kvällar!

5.8 Mikael Wiehe

16.6 Pubkväll • 7.7 Black Ingvars
& 2 Blyga Läppar • 12.7 Allsång •
14.7 Skumparty • 21.7 Lasse Ste-
faniz & Tomas Fantz • 28.7 Hasse
"Kvinnabösket" Andersson & Nil-
zons • 11.8 Pöckerz, Boothill Stom-
per & Cotton Eye Joe Show • 13.8
Sirocco • 23.9 Donnez & Eng-
dahls • 7.10 Sen kväll i Aminne

Aminne
folkpark
www.aminnefolkpark.fi

Välkommen hem
Charlie!

Premiär: Fredag 7.7 kl. 19.

Övriga föreställningar:
Söndag 8.7 kl. 19 / Torsdag 13.7 kl. 19
Måndag 10.7 kl. 19 / Fredag 14.7 kl. 19
Tisdag 11.7 kl. 19 / Lördag 15.7 kl. 19
Onsdag 12.7 kl. 19 / Söndag 16.7 kl. 19 & 19.7 kl. 19

www.skargardsteatern.fi

SKÄRGÅRDSTEATERN 2017

VI ÄR PÅ LÄGER!
EN LJUV SOMMARKOMEDI OM ATT HA DET BRA

SPJUTSUND, BYARSBORG	30.6	KL 19
PERNÄ, HÖGANÄS	3.7	KL 19
LILL-PELLINGE, SOLHÄLLA	4.7	KL 19
BROMARV, HEMBYGDENS VÄL	7.7	KL 19
HÖGSÅRA, SUNNANLAND	9.7	KL 19
NÖTÖ, HAVSBORG	11.7	KL 19
PARGAS, PIUG	13.7	KL 19
KORPO, KOMMUNALGÅRDEN	14.7	KL 19
LAPPO, KLOCKKULLA	16.7	KL 19
MARIEHAMN, GE-VILLAN (UTE)	18.7	KL 19
VÄRDÖ, VÄRDKASEN	19.7	KL 19
GETA, FURLUND	20.7	KL 19
FÖGLÖ, DEGERBY	22.7	KL 19
KÖKÄR, VIKINGALUND	24.7	KL 19
UTÖ, HEMBYGDSGÅRDEN	25.7	KL 19
ROSALA, VIKINGABORG	27.7	KL 19
BARÖSUND, WALHALLA	29.7	KL 14
	29.7	KL 19

BILJETTBOOKNINGAR VIA WEBBEN ELLER 040 - 188 7812
PRIS: 18€ / 14€ MER INFO WWW.SKARGARDSTEATERN.FI

KLIPP UT! ELLER BOKA DIREKT PÅ SKARGARDSTEATERN.FI/BILJETTER

LURENS SOMMARTEATER 2017

Musikalen SÄLLSKAPS-RESAN

Av Bengt Palmers och Jakob Skarin

Regi: **Oskar Silén**

Musikalisk ledning: **Kalle Katz**
Koreografi: **Susanna Karvinen**
Sånginstruering: **Mirella Pendolin-Katz**
Dräkter: **Frida Hultcrantz**

Finlandspremiär för musikalen som baserar sig på **Lasse Åbergs** hyllade filmkomedi.

Premiär: **fre 30 juni kl. 19.00**

Föreställningar: **söndagar, tisdagar, onsdagar** och **torsdagar**.
Sista föreställningen **fredagen den 4.8.**

www.sallskapsresan.fi

Biljettbokning och grupper: tel. **(019) 532 412**
Vuxna: **22,-**, u. 13 år **14,-**, grupp över 20 personer **19,-/pers.** lippu.fi

SOMMARHÄLLEN

HANTVERK o. HEMBAKAT
6.5-24.9
Café
Inva WC

vard. 11-19
lörd. sönd. 11-18
Södra Vallgrund
Tel. 050-596 8494

Sommartorg 8.7

KAARTOS

Båt &
Snöskotersafari
Ove 050-530 8062,
Björkö

Turer i Kvarkens natur-
världsarv. Med båt eller
skoter, sommar
som vinter.

KATTMUSIKALEN PELLE SVANSLÖS

Anneli Mäkelä-Iikka Kuusisto-Lars Huldén
Mika Fagerudd-Ami Aspelund-Anne Pihlström-Lars Idman

tor 8.6 kl. 19	tor 15.6 kl. 19	tis 27.6 kl. 19
lör 10.6 kl. 17	lör 17.6 kl. 17	ons 28.6 kl. 19
sön 11.6 kl. 17	sön 18.6 kl. 17	tor 29.6 kl. 19
mån 12.6 kl. 19	mån 19.6 kl. 19	lör 1.7 kl. 17
tis 13.6 kl. 19	tis 20.6 kl. 19	sön 2.7 kl. 17
ons 14.6 kl. 19	mån 26.6 kl. 19	

Biljettpriser: Barn 8 euro (4-12 år), vuxna 15 euro (13 år -),
specialpris för grupper. BILJETTER: www.netticket.fi
INFO & BILJETTER via EBUF: tfn 050 406 4244/Martina Gardberg, vard. kl. 9-16
040 510 3345/Iwe Ekström, producent, www.ebuf.org

FINNS SOMMARTEATER I ESBO 2017

VARGGROPEN SUDENKUOPPA

Sommarteater • Kesäteatteri

Regi/Ohjaus: **Sven Sid**

Manus/Käsikirjoitus:
Lena Selén & Berndt Gottberg
Kapellmästare/Kapellimestari
Pekka Ristola

Paikka: Lepopirtintie 80, Siuntio
Plats: Lepopirttivägen 80, Sjundeå

Premiär/Ensi-ilta
fre/pe 4.8.2017 kl./klo 18

Följande föreställningar/
Seuraavat näytökset

sö/su	6.8.	kl./klo	16
ti	8.8.	kl./klo	18
on/ke	9.8.	kl./klo	18
lö/la	12.8.	kl./klo	16
sö/su	13.8.	kl./klo	16
ti	15.8.	kl./klo	18
on/ke	16.8.	kl./klo	18
fre/pe	18.8.	kl./klo	18
sö/su	20.8.	kl./klo	16

Biljetter/Liput: tel./puh. 040 7514921
vardagar/arkisin kl./klo 12-14 eller /tai
porkkala@porkkala.net. Pris/Hinta 20 € / 15 € / 10 €

Mera info/Lisätieto: www.porkkala.net

Arr. Porkkala Parentesen rf
Järj. Porkkalan Parenteesi ry

Nordisk Visfest i Hangö XXXIII

16-17.06.2017

Kulturmagasinet Victor, Östra hamnen, Hangö

Fredag 16.06. 19.00
Maria & Cilla, Hangö
Rofa & Nekku, Hangö
Visetten, Finland
Sås o Kopp, Finland

Lördag 17.06. 19.00
Anders Stävarby, Sverige
Mäisi & Maia, Norge
Anna Stadling, Sverige
Ola Aurell, Sverige

Biljetter i förköp från Tia's Bok, Berggatan 10 i Hangö, tel. 019-2486060, eller av Tina 041-4525140, e-post tinashantverk@gmail.com, Rainer. 0400-477093, e-post rainer.kerstin@gmail.com, eller på <http://tourism.hanko.fi/verkkokauppa/> Biljettens pris i förköp € 25,-/person/kväll, eller € 45,-/person båda kvällarna. Vid ingången på konsertkvällen är priset € 30,-/person. Vissoppa ingår i priset.

LEBELLSKA KÖPMANSGÅRDEN

Kristinestad. Öppet 1.6-1.9. må-fre 11-17
lö - sö 11-14 övriga tider enligt övernskommelse.

Tel. 0400-722 248, 040-508 5251

* Unikt köpmanshem från 1700-1800 -talet
* Specialutställningar och caféet öppet fr. midsommar till och med i augusti i Felénka.

STUNDARS

Välkommen till Stundars

Museet lever 1917 hela sommaren!

- Öppet alla dagar 26.6-15.8
- Grupper mot beställning
- Dramaguider med tema 1917 i juli
- Hantverkardagar 8.7 och 5.8

Stundarsvägen 5, 65450 SOLF
Tel. (06) 344 2200 www.stundars.fi

Ett sevärt utflyktsmål är

Hembyggs- och Berga glasbruksmuseum på Dahlbacken i Pörtom

Öppet: 1-31.7 Öppet alla dagar 12-17
tisdag 4.7
Botnia slowriders kl. 19.00
söndag 9.7
Sommarmarknad kl. 10-15
Veteranbilar, se senare info
söndag 6.8
Allsång med Lasse Eriksson kl. 14.00

PÖRTOM HEMBYGDSFÖRENING, tel. 050-541 6092

GÖRAN SCHILDT

Fotograf
Valokuvaaja
16.6-20.8.2017

Ti-sö 11-17 | Östra strandgatan 7, Ekenäs | villaschildt.fi
FRITT INTRÄDE

Det händer på NORRVALLA

11 augusti – Vår Spelmansklubb,
Kalle Moraeus, Orsa spelmän,
Jepokryddorna. Biljetter 38,50 € från
Norrvalle reception eller NetTicket.

Kultur för alla på Kimitoön

Sagalunds museum

02 421738

Dalsbruks Bruksmuseum

Björkboda låsmuseum

040 7219535

www.sagalund.fi

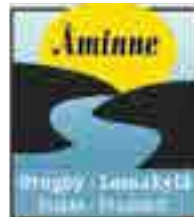

Välkommen till
Kimo Bruk!

Tel. 0400-455080

- 24.6 kl. 13-15 Midsommarstång
dekorering, resning, musik, dans, servering
- 1-3.7 Smideskurs, anm. per tel.
- 2.7 kl. 10-16 Smidesdag, smide,
marknadstorg, program & servering
- 9.7 Friluftsgudstjänst
- 12.7 Botnia Slowriders mc-träff kl. 19.00
- 17.8 Kesäkirkko

Museum, guidning,
cafébokning mot beställning

Tel. 06-3651 135

Aminnevägen 409
66100 Malax

pinola@pp.malax.fi
www.aminnestugby.fi

Jakobstads museum

STADEN BERÄTTAR

Tobaksmagasinet, Jakobsgatan 9
ti-sö 12-16, även ons 18-20
Guidning och fritt inträde ons 19.7 kl. 13

Han målade staden

Matti Myllymäkis akvareller

Malmska gården, Storgatan 2, ti-sö 12-16
Guidning och fritt inträde tors 20.7 kl. 13

Westmansmors stuga, Visasbacken, 17. -22.7. kl. 12-16

Runebergs stuga, Östanpåvägen, 6.6.-13.8. ti-sö 12-16

www.jakobstad.fi/fritid/jakobstads-museum

Välkommen till Jakobstad!

W.A. MOZARTS OPERA LE NOZZE DI FIGARO

FIGARO

1917

MARIEHAMN 18-21.8.2017
ALANDICA KULTUR & KONGRESS

BILJETTER & RESOR Alandica kultur och kongress www.alandica.ax • Visit Åland www.visitaland.com
Viking Line (Sverige) www.vikingline.se/figaros-brollop • Viking Line (Finland) www.vikingline.fi/figaros-brollop
Eckerölinjen www.eckerölinjen.se/sv/figaros-brollop • www.katrina.ax

ÅLAND 1-5 AUGUSTI 2017

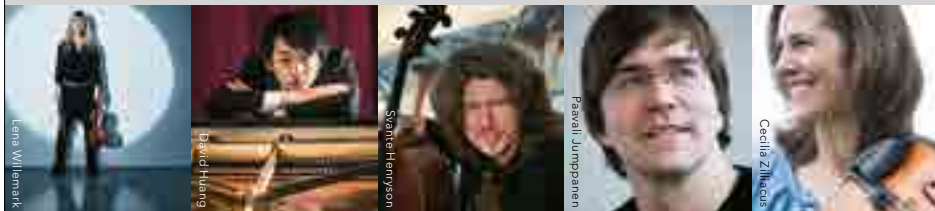
KATRINA KAMMARMUSIK

VARIATIONER

Konstnärlig ledare CECILIA ZILLIACUS

Artister LENA WILLEMARCK • DAVID HUANG • MATS BERGSTRÖM • SVANTE HENRYSON
JONAS NORDBERG • PAAVALI JUMPPANEN • TRIO ZILLIACUSPERSSONRAITINEN • M.F.L.

www.katrina.ax

HOTELL & RESTAURANG GULLVIVAN

29 dubbelrum 2 enklrum / huonetta
10 båtplatser / venepaikkaa
restaurang med A-rättigheter / ravintola
tel. +358 (0)18 56350
www.gullvivan.aland.fi
gullvivan@aland.net
Brändö, Åland

Båtar och fiskepaket / veneitä ja kalastuspaketteja
VÄLKOMNA ! TERVETULOA! WELCOME!

Välkommen till vår idylliska restaurang på Heimsjöstranden i Terjärv centrum!

- * Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
- * Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
- * 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
- * Vi erbjuder också Ala cartemeny och privatbeställning vid behov.

Ring, så ordnas det!

Marina's
Södra Terjärvvägen 10, Terjärv
045-804 7898, www.restaurang-marinas.fi
Sommar-öppet:
Må-Ti 7-20, Onsd-Tors 7-22 Fre 7-24, LÖ 10-24, SÖ 12-20

JAKOBS DAGAR
16-23.7.2017

ECLIPSE (SWE)
Storloppis
Gammaldagstorg
Jakobs Dagars marknad

ONE DESIRE
Lokalt mattorg
Idrott och hälsodag
Program varje dag i centrum

jakobsdagar.fi finn.jakobstad@multi.fi 0408402939

Det händer i Nykarleby

- 16-17.6 American Car Meeting
- 29.7 Monäsrodden
- 11-20.8 Nykarlebyveckan
- 17.8 Kulturnatten
- 18-19.8 Juthbackamarknaden

- Välkommen vilken dag som helst till vår småstad som bäst!

www.nykarleby.fi

www.pellas.ax
Välkommen till Lappo, Brändö - en genuin skärgårdsupplevelse

info@pellas.ax
tel. 040 8324 333

ÅLAND

HOTELL ARKIPELAG RESTAURANG NATTKLUBB CASINO

Strandgatan 31, 22100 Mariehamn, tel. +018 24020
www.hotellarkipelag.com, info@hotellarkipelag.ax

TOMAT. KARNEVALEN
7-8 JULI

PÅ WWW.TOMATKARNEVALEN.FI HITTAR DU ALL INFO DU BEHÖVER OM ÅRETS KARNEVAL!

GRILLSÄONGEN i gång med... NISSES BIFFAR

KOM OCH HÄMTA VÅRA SAFTIGA, MARINERADE NÖT- OCH GRISFILEBIFVAR. Kom och njut av vår fina köttdisk.

Du hittar oss på Larsmövägen halvvägs mellan Jakobstad och Karleby.

Piaslivs
Eugmo ☎ 728 2121
Öppet varje dag! må-lö 9-20, sö 12-20.

Jungman Restaurant Café Bar

Tel. 0400 234389
jungman@pp.inet.fi
Sjögatan 8, Kristinestad
f jungmanKRS www.jungman.fi

STALLHAGEN

Stallhagen är ett mikrobryggeri på Åland som har bryggt öl av hög kvalitet sedan 2004.

Getavägen 196 AX-22410 Godby
www.stallhagen.com

KÖPMANHOLMEN
- ett utmärkt utflyktsmål!

Sommarcafé
Kaffe, glass söta och saltbakverk Laxsoppa, hamburgare och andra godsaker

Öppet under säsongen, 17.6 -13.8.2016
Söndag-torsdag kl. 12-19
Fredag-lördag kl. 12-21

Öppet före och efter säsongen samt enligt bokning
Mera info: www.kopmanholmen.fi

Skärgårdens pärla i Larsmo
Info och bokningar:
044 7217 329, (06) 7282 509
kopmanholmen@larsmo.fi

Välkommen till Uffes i Purmo!

Till fest & vardag

- » smakliga luncher varje vardag 11-13
- » à la carte restaurang för 100 personer
- » catering, allt från större fester till hemmamiddagar
- » smörgåstårter
- » söta tårter
- » café & kiosk
- » lösglass
- » goda pizzor
- » grillmat

Uffes MAT & CAFÉ
Vi har öppet 7 dagar i veckan
tfn 727 2255
Purmovägen 471, Purmo
www.uffes.fi

LOGI - RESTAURANG - AKTIVITETER - NATUR
Välkommen till Eckerö, Åland!

Ni bor bekvämt i självhushållsstugor med eller utan egen bastu. Vi ordnar måltider enligt ert behov i vår ljusa restaurang.

Vi har boulebana, minigolfbana, cyklar, båtar m.m. Det finns mycket att se och uppleva på Åland! Kontakta oss så får ni en offert på det som passar Er.

KÄRINGSUND RESORT & CONFERENCE
+35818 38000
info@karingsund.ax
www.karingsund.ax

JÄATELO ON VALMISTETTAVA KERMASTA, MUUTEN... ANTAA OLLA! GLASS SKALL VARA AV GRÄDDE - ANNARS KAN DET KVITTA!

Jäätelö on Hyvää! Glass är Gott!

Löytyy kaupastasi. Finns i din butik.

SIA JÄATELO
markkinoija/ marknadsförs av:
OY ÖSTMAN TRADING AB

www.siajaatelo.fi

Kryssning med flodbåten Jaakko Ilkka

Bokningar: 050 571 5671 www.namitupa.fi

Ett mysigt och roligt sätt att uppleva en kryssning på Syd-Österbottens mäktigaste älv. Den helt täckta och inglasade farkosten kryssar på Kyro älv medan skepparen guidar med intressanta berättelser. Till kryssningspaketet kan man också kombinera kaffe- och matservering, allsång under ledning av dragspelare m.m. programinslag.

Flodbåten kan också ta dej till "hjärtat av Lakeus" för en bit mat vid Jussis Jokisauna.

Juha Rinta-Röyskö
Röysköläänkuja 20, 60800 Ilmajoki
tel. 040 512 0984
www.lakeudenluontopalvelut.fi

Lakeuden LUONTOPALVELUT
Jussin Jokisauna
Erkin Haussa

Välkommen på en guidad tur i karamellfabriken!

I fabriksbutiken kan du följa med en arbetsuppvissning på hur man tillverkar karameller som handarbete. Karamellbagaren bjuder förstås också på smakprover från sin varma karamellmassa.

Syd-Österbottens sötaste resmål passar för alla!

Inga inträdesavgifter, guidningen med tillhörande arbetsuppvissning och smakprover hör till.

Mångsidigt programutbud för klassresor, svensexor o.d. upplevelser.

Nami tupa
Butiken öppen: vardagar 9 - 17
sommarlördagar 10 - 14
För grupper även andra tider enligt överenskommelse
Kauppatie 25, Ilmajoki centrum
Tel. (06) 424 1912

www.namitupa.fi

Världsarvs-kryssningar till Mickelsörarna

Världsarvskryssningar till Mickelsörarna
Avgångar fem dagar i veckan under tiden 24.6 - 5.8.
från tisdagar t.o.m. lördagar.
Start kl. 10.00 från Abborrgrunds brygga i Vesterö, Man o Retur ca 17.00. Väderreservat.

I priset ingår: båtresor, guidad vandring och mat på Kummelskärs samt bullakaffe på hemresan

Pris 65€ / 35 €, boka plats i förväg.

Skärgårdsläget Varppi
- söndagslunch
- inkvartering, bastu
- mat och guidning för grupper

Vestert 1587, Malax/Mäksama
Puhuri +358 (0)44 3455 065
info@varppi.fi
www.varppi.fi

KOBBA KLINTAR, ÅLAND

Lotsstation med café och sjömansbar,
20 minuter utanför Mariehamn. Lugn och ro mitt på havet.

www.kobbaklintarsvanner.ax

Kom till skärgårdsidyll vid havet, till

Ragnarantons semesterby Kimito

Stugor att hyra och fiske

tel 050 524 5348 eller 044 511 6900

Sommarhotell

- 4-pers. lägenheter med kokmöjligheter, dusch och WC
- Öppet 5.6-6.8.2017

BOKNINGAR
E-post: sommarhotell@yrkesakademien.fi
Tfn 050 402 41 81
Ångskullsvägen 3, 64230 Närpes st

YA!
Yrkesakademien i Österbotten

MALAX KOMMUN

Malaxevenemang

Budkavle från by till by! Anmälningar per 31.5.
Se mera om detta på www.malax.fi/fritid/evenemang

Vandring längs Järnåldersleden med samling vid klockstapelns tis 23.5 kl 18.00

Båtens dag vid Kyvarkens båtmuseum
lör 17.6 kl. 13.00

Hembyggsdag vid Brinkens museum
sön 9.7 kl. 11.00/13.00

Öppna trädgårdars dag vid Brinkens museum
sön 2.7 kl. 12-18

Sommarteater i Petalax, föreställningar i juli,
www.bykktor.fi

Äminne Folkpark, www.aminnefolkpark.fi

Mera evenemang hittar du på www.malax.fi/fritid/evenemang
eller events.osterbotten.fi eller visitvaasa.fi

ETT BEKVÄMT OCH PRISVÄRT
BOENDE I HJÄRTAT AV MARIEHAMN!

Hotellet har 90 rum, från april 2017 är 44 rum nyrenoverade.
Här finns två bastur och en inomhuspool, restaurang och bar med livemusik onsdag-lördag året om.
Fri parkering på gården.

VARMT VÄLKOMNA!

Park
ALANDIA HOTELL

HOTELL | RESTAURANG | BAR | POOL

www.parkalandiahotel.com
info@parkalandia.com
+358 (0)18 14130
Mariehamn, Åland

Kommandantshuset med sommarutställningen Finland 100
12.5.2017 - 7.1.2018

Lovisa stads museum - Kommandantshuset
Parkgatan 2, 07900 Lovisa
tfn 0440 450 5009, 040 660 4517

Fritt inträde
Öppet 12.5- 3.9 ti-sö 11-16 (25.5, 23 - 26.6 stängt)
vintertid ti - fr & sö 12-16

Kroatien och Montenegro

En härlig höstresa till några av de vackraste och mest välbevarade pärlorna vid Adriatiska havet.

Vi besöker Dubrovnik, Budva i Montenegro, Mottar, Spil, Krka nationalpark och mycket mer!

13.9 7dgr 1445€

Almuñécar på Costa Tropical

I Almuñécar finns mycket att göra och du kan njuta i solen eller vilstela på det sätt som passar dig bäst. Oberoende om du är ute eller låta dig njuta i solen eller en aktiv vistelse med riktt utbud av aktiviteter och kultur är detta resmålet för dig!

3.11, 12 dgr 965€

Res med Göran!
Kvalite och omtanke

Resor 2017

Slovenien Vandrings o Kulturreisa
19.8, 7 dgr 1360€

Corvara
2.9, 9dgr 1480€

Vandringsresa till Mayrhofen
26.8, 8dgr 1270€

Göran Sundqvist
TRAVEL PARTNER

www.resmedgoran.ax Tel. 0400 947 000 sundqvist@outlook.com

RESOR • Friman

RESOR • MATKAT • TRAVEL

13-17.7 Läckö Slottsopera "En turk i Italien" av Rossini. Opera- och sommarresa till Sverige med ciceron Bernt Morelius

7-9.7 Sommarresa till Utö och Jurmo Bokfest

15-20.7 Dansbandsveckan i Malung

2-3.8 Hemlig resa med Anneli Hofer

7-10.9 Matfestivalen på Ösel

9-16.9 Jubileumsresa till Leros

11-18.9 Skottland och de vackra öarna utanför Skottlands västra kust

16-23.9 Leros - essäresa med Merete Mazzarella

16-22.9 Kultur i Slovenien

6-8.10 Thomas Ledin på Cirkus - Stockholm

1-4.12 Julmarknadsresa till Heidelberg

Vi planerar och förverkligar även skräddarsydda resor för grupper

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 Hangö

Tel Hangö 019 - 248 1004
Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

UPPLEV ÅLAND

- tusen öars land

Res med familjen eller vännerna till Åland!
Här väntar mängder av upplevelser i vacker skärgårdsmiljö - vi hjälper dig att hitta guldkornen.

Beställ vår katalog!

ÅLANDSRESORIN AHVENANMAA
KORT AHVENANMAA KALVATIMET - ÅLAND VIA 055

Tänksämme Ahvenanmaa
ÄLLÄ JOUTUJA POKSTUNAKSET SOMMARELLE!
- VÄRÄ KULTTUURIA

Välkommen till Åland!
LOW PRISEROR GRUPPESOR
- 2017/2018

© JOURNALI KALVATIMET 2017 • KÄLLE: PIRAT 2016

STUGSEMESTER

Boka sommarens stugsemester redan nu! Välj din favorit bland våra många stugor på härliga Åland.
Stugvecka 4 personer prisexempel **320 €**

Ålandsresor
Tel. 018-28 040. info@alandsresor.fi
www.alandsresor.fi facebook.com/alandsresor

Båtturer till valsörarna
tis, tors, lörd 27.6-19.8.
Start kl 11.00 från
Svedjehamn i Björköby,
2 km guidad vandring,
kaffe och smörgåsar,
tillbaka ca 16.00
55€/vuxen

Ring och boka:
050 355 3924
www.kvarkenturerer.fi

Butiken fylls med
Utomhusfärger
Kotipesä, Lappi,
Airisto,
Virtasen 4 Öljynmaali,
Falu Rödfärg,
Geve träolja Strong,
TEKNOS, TIKKURILA
Vard 9-17 Onsd 9-20
Lö 9-13

WARGENDAHL
Bankg. 7, Nykarleby • 041-9753 563

Fönster för alla behov!

Exellent erbjuder PVC-fönster till bland annat egnahemshus, villor, garage, hallar och djurstall. Leverantör är en av Europas främsta fönstertillverkare.

PVC-fönster?

- energieffektiva
- förmånliga
- lättskötta
- två sidor att tvätta
- hållbara

Hemleverans i hela Finland via web-shoppen:
www.exellent-ikkunat.com

UTERUM OCH FASADVÄGGAR: Även Phila fönster och dörrar från oss.

Halle Fritid för sommaren
Halle Mertid för vår, sommar och höst
Halle Alltid för vår, sommar, höst och vinter

Oravais
Exellent Trading Karlebyvägen 115, F-66800 ORAVAIS
Tfn: +358 400 340 093, E-mail: info@exellent.fi, www.exellent.fi

Styr ut till havet!
www.kumi-jarvinen.com

GUMMI-JÄRVINEN AB
Remmar, remskivor, slangar, O-ringar, stefa-lätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288

Välkommen ut till golfbanan i Piriilö och slå några bollar eller bara på en kopp kaffe och njuta av den fina miljön.

GREENFEE 40€
Medlemsavgift 130€
Spelavgift för nya medlemmar 195€
Ingen inskrivningsavgift

Greencard kurser 150€
medlemskap ingår
kolla hemsidan för mera info

JAKOBSTADS GÖLF
PIETARSAAREN GÖLF

Jakobstads GOLF
Gamla Piriilövägen 311 • 06-7230262 • www.jpoggolf.fi

Behöver du hjälp med något i ditt hem?

Vi sköter om ditt hus och trädgård

- gräsklippning
- vedarbete
- renovering, byggen
- städning inomhus och utomhus
- handla m.m.
- inredning och målar valfria motiv på en fondvägg.
- flyttservice och flyttstädning
- försäljning av dödsbo el. likn.

Ring F:ma A Ekström
050 589 9741.
Malax
www.enhjalpandehand.fi

En lätt och trygg dosdispensering av mediciner, hjälper i vardagen

ANJA

Trädgårdsmaskiner från Marander

Stiga NYA Multiclip 47-modeller!
från **225 €**

Stiga VoltAge ackdriven GRÄSKLIPPARE
från **479 €**

Stiga Park 120 FRONTKLIPPARE
Midjestyrning
Hydrostatisk kraftöverföring
från **2595 €**

Viking MB2R **299 €**

STIHL Högtryckstvätt
Priser från **159 €**

RE 129 Plus **399 €**

Stihl MS170 **199 €**

Röjsåg **469 €** Stihl FS90

Som standard 3 bett, röjsåg, trimmer samt sele.

Stihl FS38 Trimmer **199 €**
Också laddbara grästrimmers!

Service av alla maskiner, stora som små.
Vi levererar alla maskiner ihopmonterade och provkörda.

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER

Silmukkatie 15 Vaasa Cirkelv. 15 • puh. 3182950 • 0500-364688
www.marander.fi • email: marander@maskin.netikka.fi

Anja doserar läkemedlen tryggt

Anja är ett tryggt och säkert sätt att få sina mediciner färdigt utdelade i dospåsar. Apoteket expedierar de tabletter och kapslar som patienten använder regelbundet, förpackade i engångsdospåsar för två veckor åt gången. Tjänsten är avsedd för alla, oberoende ålder eller mängd av mediciner. Tjänsten passar både personer som bor själva och personer på servicehem eller i hemvården. Tjänsten sparar tid för vårdpersonalen och garanterar en felfri dosering av mediciner till patienten.

Anja finns redan på nästan 300 apotek.
Bekanta dig med Anja!

anja.fi

Svenska Österbottens förbund
FÖR UTBILDNING OCH KULTUR

www.sofuk.fi

KulturÖsterbotten
www.kulturosterbotten.fi

www.wasateater.fi

Yrkesakademin
i Österbotten

www.yrkesakademin.fi

På gång i Österbotten?

Spana in evenemangskalendern:
<http://events.osterbotten.fi>
<http://events.pohjanmaa.fi>

Österbottens evenemangskalender

INGLASNINGAR FÖR TERRASSER OCH BALKONGER ENLIGT ERA ÖNSKEMÅL

Offerter 050 3445 932

Paradise GARDEN

Depågatan 7, Jakobstad
Tfn 050 3445 932
www.paradisegarden.fi
info@paradisegarden.fi

**Båtregistreringar
Bilregistreringar
Besiktning**

Suomen Laatuksastus Oy

Mejerigatan 2-4, Vasa. Tfn (06)317 8110, fax (06) 317 8112
Vi betjänar måndag - fredag 8 - 16

INGVAR!
En musikalisk möbelopera

PREMIÄR 9 SEPTEMBER

Ung eller vuxen - uppfyll dina drömmar!

Stärk din kompetens med YA. Vi har ett stort utbud av kurser och utbildningar för just dig.

SUOMI 100 v. HELAKAUPPA
Ensohottava suomalainen heläntömittäjäsi jo vuodesta 1991!

26 vuotta

PORTLAS Pentinsalpa 2770-14
25,-

**TS575-19 Total längd 575mm
Kokonaispituus: 575mm**
45,-

**VANHAN AJAN TYÖTÖSALPA 102ME-7
GAMMALDAGS SKJUTREGEL**
4,-

**Messinkinen ikkunahaka "Y-släppi"
Vädringsbestag i mässing**
10,-

BILLIGT OCH BRA!

**Kakkoslaatuinen (pohjan nitkaus hieman korkeas)
ikkunakahva 91ME-7
2:a klass kvalitet**
4,-

**Myös OK TRIAN suunnistaa Helakauppaan!
OK TRIAN orienterar också till Helakauppa!**

**Traditionella skälhandtag
Perinteisiä kuppivetimiä**

**Stort urval handtag, vetimiä
UUTUUSI KUPARI
NYHETI KOPPARI**

HELAKAUPPA.com
HELOJEN ERIKOISLIKE - BESLAGSSPECIALISTEN
Hämeentie 20, 00530 Helsinki p. 09-71 71 72 info@hokola.fi

Avoinna/Öppet: Må/Ma 9-18 Ti-To 9-17 Fre/Pe 9-15 Lø/La 11-15
(kesä-heinä-elokuussa lauantait suljettu / juni-juli-augusti lördagar stängt)
Hokola Oy Tavastvägen 20 Helsingfors info@hokola.fi

MARGARETA BRENNER och Terttu Koskinen diskuterar Tyko Sallinens konstverk på konstmuséet HAM i Helsingfors. De träffas en gång i månaden via Helsingfors Mission och går ofta på konstutställningar eller kulturevenemang.

Varför metade inte Noa?
För han hade bara två maskar.

Ger vardagen ett lyft

Margareta Brenner och Terttu Koskinen har blivit vänner tack vare Helsingfors Missions volontärverksamhet.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

En dag för två och ett halvt år sedan fick **Terttu Koskinen** ett brev på posten. "Behöver du hjälp i vardagen?" stod det i brevet där Helsingfors Mission bjöd ut sina tjänster för äldre.

– Jag lade undan brevet och tänkte för mig själv att jag nog ännu klarar mig utan hjälp, säger Terttu Koskinen.

Men nästa morgon kom hon att tänka på brevet igen. Tänk om det här kunde vara en chans för henne att hitta någon att tala svenska med?

– Jag var krigsbarn i Sverige i fyra år, mellan att jag var ungefär sex och tio. När jag kom tillbaka till Finland hade jag glömt min finska.

Därför fick hon gå i skolan i Helsingfors på svenska. Men när hon väl kom ut i vuxen- och arbetslivet var det finskan som dominerade.

– När jag kom ur arbetslivet kände jag ingen jag kunde tala svenska med.

Hon ringde till Helsingfors Mission för att höra sig för om hon eventuellt kunde få en stödperson även om hon klarade vardagen på egen hand.

– På den vägen kom Margareta in i mitt liv.

Hade tid och lust

Margareta Brenner hade vid den tiden beslutat sig för att gå i pension och ville hitta sätt att sysselsätta sig på.

– Jag hade landat i pensionärlivet och tyckte att jag hade tid över. Jag hade jobbat i näringslivet och nu ville jag göra något helt annorlunda. Barnbarnen bodde utomlands och det fanns tid.

Vid ett infotillfälle vid Luckan i Helsingfors presenterade sig olika frivilligorganisationer. Efter det anmälde hon sig till Helsingfors Missions kurs.

– Så gick det till när jag blev en volontär. Terttu blev en av de första personer jag besökte.

Terttu kommer väl ihåg det första besöket, när Margareta kom hem till henne.

– Jag blev genast så förtjust i Margareta. När hon kom var det som om solen stigit in i rummet, berättar en leende Terttu Koskinen.

De satt och pratade om ditt och datt en god stund och tog sedan farväl av varandra. Tanken var att Margareta bara skulle göra så kallade engångsbesök hos olika människor.

– Det gjorde mig sorgsen, jag ville så gärna träffa Margareta igen. Jag kände att jag inte orkade med en ny människa varje gång.

En gång i månaden

Efter ett samtal till Helsingfors Mission visade det sig att Margareta Brenner och Terttu Koskinen kunde fortsätta träffas. Sedan dess har de träffats en gång i månaden.

När de träffas bestämmer de samtidigt datumet för nästa träff. När datumet närmar sig håller de kontakt per e-post och bestämmer var de ska träffas.

För det mesta går de och tittar på någon konstutställning tillsammans. Under sitt yrkesverksamma liv jobbade Terttu Koskinen som produktionschef på ett textilföretag och det hörde till jobbet att följa med vad som hände i konstvärlden.

– Träffarna med Margareta betyder allt för mig. Visst kan man gå ensam också men nog är det trevligare att kunna gå tillsammans med en vän, prata om det man sett och ta en kaffe efteråt. Det lyfter vardagen. Alla dem jag brukade gå på konstutställningar med har flyttat bort från Helsingfors, så jag är verkligen tacksam för Margareta.

Terttu Koskinen har varken familj eller barn. Hennes brorsdotter, som hon träffar ungefär två gånger om året, är hennes närmaste släkting.

– Mitt yrkesliv gjorde att det inte var möjligt för mig att ha familj. Jag reste mycket och levde väldigt oregelbundet. Men jag känner mig inte ensam. Jag trivs i mitt eget sällskap och behöver egen lugn och ro.

Hon är också med i en pensionärsförening och går på vattengymnastik. Ibland reser hon, både i Finland och utomlands.

Vänta inte för länge

För Margareta Brenner har engagemanget i Helsingfors Mission fyllt den

"När hon kom var det som om solen stigit in i rummet."

Terttu Koskinen

uppgift hon hade hoppats på. Utöver träffarna med Terttu är hon sedan nyligen även stödperson för en annan senior och gör också engångsbesök hos andra seniorer.

– Det känns värdefullt att få vara en del av en organisation inom socialsektorn. Via den kan jag gå på seminarier och träffa andra volontärer. Och utan Terttu skulle jag knappast komma iväg på lika många utställningar och kulturevenemang.

Margareta Brennars hälsning till ensamma seniorer är att passa på att utnyttja volontärhjälp för att kunna göra trevliga saker tillsammans så länge man har krafter och hälsa.

– Vänta inte för länge med att göra det du tänkt och planerat. Sysselsätt dig medan det ännu är möjligt.

HELSINGFORS MISSION

- **Helsingfors Mission** är en organisation inom socialsektorn som manar finländarna att kämpa för de bortglömda i samhället – mot ensamheten.
- **Organisationen** har nära 90 anställda och över 700 aktiva volontärer.
- **Som engångshjälpare** hjälper man seniorer i vardagens sysslor på engångsbasis, utan att binda sig för en längre tid.
- **Som stödperson** är du en pålitlig vän för en senior. Du träffar senioren som du stöder i regel varannan vecka efter att ni bekantat er med varandra.
- **Stödpersonerna intervjuas** och genomgår en utbildning, som är gemensam med dem som blir engångshjälpare.